

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, KOVAS - MARCH 7, 1989

Nr. 45

Kardinolas siūlo Vatikanui nekeisti nusistatymo

Roma. — Kovo 4. — Reuterio žinių agentūra praneša, jog Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius išpėjo, kad Vatikano pripažinimas Lietuvos Sovietų Sąjungai sukeltų didelį maištą šioje katalikiškoje šalyje, kurioje yra daugiau kaip 2,5 milijonų katalikų. Savo pasikalbėjime su Italijos katalikų žurnalu „30 Giorni“, kardinolas sako: „Jei Šventasis Sostas pripažintų Lietuvos inkorporavimą Sovietų Sąjungai, tai būtų prieš didelės daugumos žmonių valią. Tam tikra prasme būtų rizika sugriauti žmonių tikėjimą“.

Sio pasikalbėjimo kai kurias ištraukas žurnalas paskelbė anksčiau žinių agentūroms pasaukyje.

Vatikano nusistatymas Lietuvoje atžvilgiu, kuri buvo Stalino

prijungta 1940 m. prie Sovietų Sąjungos, kaip yra plačiai manoma, bus lemiamas reikšmės pasitarimuose dėl popiežiaus Jono Pauliaus II vizito į Sovietų Sąjungą.

„Jei Šventasis Sostas oficialiai pripažintų aneksiją, mūsų žmonės sukiltų“, sako kardinolas Sladkevičius, kuris yra ir Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas.

Kardinolas taip pat pabrėžė, jog popiežiškasis vizitas bet kokių atveju pakeltų Sovietų Sąjungos prestižą užsienyje ir pritarę perdetam Gorbačiovo gyrimui Vakaruose. „Tai galėtų nuvesti į asmeninį kultą, o tai yra pavojinga“, pasakojo kardinolas, praneša Reuterio agentūra iš Romos.

Prie namo Pilies gatvėje, kuriame 1918 m. vasario 16 d. buvo pasirašytas Lietuvos nepriklausomybės aktas, buvo atidengta Vilniuje per Vasario 16-sios šventę paminklinė lenta, dalyvaujant miniai žmonių.

Sąjūdis už sugyvenimą

Vilnius. — Jau buvo rašyta, kad Sąjūdžio nutarimu kai kurie nariai atsisakė kandidatuoti į respublikos deputatus kovo 26 dienos rinkimuose. New York Times korespondentas iš Maskvos praneša, kad tai daroma norint išvengti viešo susikirtimo su Komunistų partija.

Sąjūdžio vadovai mano, jog jei laimėtų rinkimuose daugumą ne aukštieji partijos vadai, tada galėtų stipriai kelti balsą konservatoriai stalinistai ir sulaukti Lietuvai autonomiją. Todėl ir buvo atsisakyta kandidatuoti prieš partijos vadą Algirdą Brazauską ir jo pavaduotoją Vladimirą Berezovą.

Sąjūdžio pritarimas

Sąjūdžio 35 asmenų taryba praėjusį antradienį turėjo savo posėdį ir nutarė, kad du kandidatai atsisakytų iš rinkimų eigos. „Nebuvo jokio spaudimo, jokio kontakto su partija šiuo atveju“, kalbėjo per televiziją Sąjūdžio prezidentas Vytautas Landsbergis. „Mes norime sąlyginai parodyti savo pritarimą partijos progresyvioms pajėgoms“.

Tuo būdu Sąjūdis pašalino kliūtis vyriausiems respublikoms partijos vadams būti išrinktiems ir Aukščiausiąją deputatų tarybą, rašo New York Times. Tai parodo populiarus Sąjūdžio svarbą, kurio nėra patys nesitikėjo. Sąjūdis mano ir dabar laimėti 30 vietų o iš viso yra skirta 42 deputatų pozicijos.

Mano laimėti rudenį

Korespondento Bill Kellero žiniomis, Sąjūdis mano laimėti savo respublikos rinkimus ir Aukščiausiąją tarybą — parlamentą šį rudenį. Bet kai kurie senieji komunistai bijo, kad

tada gali būti pareikalauta atsiskirti iš Sovietų Sąjungos. Lietuvos Komunistų vadovai, kurie norėtų sugyventi su labai populiariu Sąjūdžiu, paskutiniu metu susilaukė didelio spaudimo iš Maskvos. Sąjūdis, kaip ir panašūs frontai Latvijoje ir Estijoje, siekia didesnės autonomijos politinėje ir ekonominėje srityse iš Sovietų Sąjungos. Jis nustojo reikalavęs atsiskyrimo iš sąjungos, tačiau jo narių tarpe, o ir visoje respublikoje, atsiskyrimo idėja auga.

Išpėjimas Brazauskui

Praėjusį mėnesį speciali Politbiuro komisija iškvietė Brazauską į Maskvą ir išpėjo jį. Ta komisija, kurią tik dabar sužinojome esant, sprendžia tautinius respublikų reikalus. Jai vadovauja Komunistų partijos ideologas Vadimas Medvedevas, o su juo dirba buvęs KGB viršininkas M. Čebrikovas. Jie abu yra užėmę griežtą liniją prieš Pabaltijo tautinę veiklą. Lietuvoje buvusi televizijoje Sąjūdžio programa yra sustabdyta, iki kol praeis rinkimai.

Sekretorius Vlenoje

Washingtonas. — Valstybės departamento sekretorius šeštadienį išskrido į Vieną, kur prasidės Rytų-Vakarų pasitarimai konvencionalinių ginklų sumažinimo klausimu. Trijų dienų metu James Baker III susitikęs pirmą kartą su Sovietų Sąjungos Užsienio reikalų ministru ir su NATO kraštų ministrais. Vakar jis pasakė atidaromąją kalbą NATO ir Varšuvos šalių pakto pasitarimuose. Jo pasitarime su Shevardnadze, kaip praneša AP žinių agentūra, bus nustatyta darbų tvarka, kai jis pirmą kartą nuvyks į Sovietų Sąjungą balandžio mėnesio gale.

— „Žaliųjų sąjunga vasario 25 d. aptarė savo veiklos darbus ir ragina visus Lietuvos gyventojus daugiau rūpintis Lietuvos ekologine padėtimi. Jie taip pat prašo Lietuvos žmones balsuoti kovo 26 d. rinkimuose tik už Sąjūdžio remiamus kandidatus.

Ten, kur buvo paskelbta nepriklausomybė

Vilnius. — 1940 m. Vilniuje prie to namo, kuriame 1918 m. vasario 16 d. buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė ir Lietuvos tarybos pasirašytas aktas, buvo prisegta speciali lenta su įrašu, bet ji, rusams okupavus Lietuvą, buvo nuimta.

Šiomet per Vasario 16-sios šventę ji vėl buvo pritvirtinta prie to namo, kuris dabar yra Pilies gatvėje Nr. 26. Paminklinėje lentoje yra išgraviruota: „1918 metais vasario 16 dieną šiuose namuose paskelbtas nepriklausomas Lietuvos valstybės atstatymas“.

Vilniaus varpai skelbė šventę. Susirinko labai daug žmonių. Buvo padainuotos „Lietuviai

esame mes gimę“ ir „Lietuva brangi“ dainos. Architektas V. Landsbergis-Zemkalis kalbėjo, prisimindamas tas dienas, kai buvo tartas laisvės žodis tautai, o pedagogė. Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo narė M. Lukšienė priminė susirinkusiems nepriklausomybės idėją anuomet ir didžią jos reikšmę Lietuvos žmonėms. Aktorius L. Noreika deklamavo Bernardo Brazdionio eilėraštį „As čia gyva“. Vilniaus universiteto prof. B. Genzelis, Sąjūdžio seimo narys, išreiškė visų viltį, kad ta paminklinė lenta daugiau niekada nebūtų nuimta nuo šio pastato. Šios iškilmės baigtos Tautos himnu.

Sovietų vadų nesutarimai

Maskva. — Sovietų vadovai labai nesutaria žemės ūkio reikaluose, kurie dabartinėje sistemoje priėjo liepto galą. Ginčai liečia net tik ekonominę, bet ir ideologinę sistemos būklę. Komunistų partijos konferencija žemės ūkio reikalais bus kovo 15 d. Partijos Politbiuras savo dviejų dienų pasitarimuose tais klausimais nepajėgė padaryti jokio nutarimo, praneša Los Angeles Times. Nors kraštui trūksta žemės ūkio produktų, tačiau šiame pasitarime nebuvo vieningos nuomonės, kaip atstatyti žemės ūkį.

Pagrindiniai ginčai, kaip atrodo, yra tarp sovietų prezidento M. Gorbačiovo, kuris nori pratęsti savo reformų programą, ir konservatyviųjų partijos komunistų, kurie sako, kad reformos per toli nuėjo. Konferencijoje tai gali išsivirti ir į politinius debatus.

„Radikalūs pakeitimai“

Šeštadienį Politbiuras pareiškė, jog kolektyvinis sovietų žemės ūkis, kurį valstybė griežtai kontroliavo daugiau kaip 50 metų, reikalauja „radikalų pakeitimų“, ir ne tik kaip yra sudaryta sistema, bet ir pačioje pardavimo pirkimo struktūroje. Politbiuras nori, jog būtų didelis žemės ūkio

produktų įvairumas ir už tai Gorbačiovas stipriai pasisako, kad šeimų ūkiai ir maži kooperatyvai galėtų konkuruoti su didžiausiais kolektyviniais ir valstybiniais ūkiais, kurie iki šiol tebėra sovietų gyvenime. Politbiuro pranešimas pripažįsta, kad reikia pagrindinių pakeitimų ekonominėje sistemoje, kas veda ir į politinės sistemos pakeitimą. Gorbačiovas tai palaiko, tačiau susiduria su dileme priešinga jėga.

Ligačiovas tebėra prieš Gorbačiova

Maskvoje užsienio korespondentai negali aiškiai pasakyti, koks iš tikrųjų yra sprendimas, tačiau iš pranešimo atrodo, kad Gorbačiovas laimėjo. Jis reikalauja, kad žemė būtų grąžinta ūkininkams ir kad šios rūšies kontrolė būtų decentralizuota. Turint dėmesį maisto trūkumui, visos „buvusios dogmos“ turi būti panaikintos ir paraudotos visos galimos formos, įskaitant ir valstybinių ūkių išnuomavimą paskiriamiems ar kooperatyvams. Leidžiamas privatus ūkininkavimas, gali būti steigiamos privačios verslo įmonės. Lankydamasis Ukrainoje, Gorbačiovas visus tuos klausimus kėlė ukrainiečiams.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— Sąjūdžio tarybos narys Romualdas Ozolas laimėjo rinkimus Šiaulių apygardoje, surinkęs 64% balsų. Prieš jį kandidavo Česlovas Juršėnas, Lietuvos televizijos politinis apžvalgininkas. Manoma, kad šiuose deputatų rinkimuose į Aukščiausią tarybą dalyvavo apie 77,5% balsuotojų.

— Vasario 16-sios laidoje „Tiesa“ daug rašo Lietuvos nepriklausomybės tema. Yra įdėta Lietuvos valstybės tarybos nutraukta, kuri pasirašė 1918 m. vasario 16 d. nepriklausomybės aktą. Šalia taip pat įdėta ir to kambario nuotrauka, kuriame buvo pasirašytas Lietuvos Nepriklausomybės aktas.

— „Tiesa“ vasario 16 d., įsidėjo 1928 m. tą dieną atpausdintą „Izvestijoje“ redakcinį straipsnį, kai suėjo dešimtmetis nepriklausomai Lietuvai. Jame buvo rašoma, kad Tarybų Respublika 1920 m. liepos 12 d. pasirašė su Lietuva taikos sutartį, o 1926 m. Tarybų Sąjunga pasirašė nepulimui sutartį.

— Jaunimo teatro režisieriai, nusipelnę Lietuvos TSR meno veikėjai Eimuntas Nekrošius suteiktas Lietuvos TSR liaudies artistas garbės vardas.

Gorbačiovas pasakė, jog valstybė negalima išlaikyti tokius ūkius, kuriuos visa laik reikia finansuoti ir niekados nieko iš jų negauti. Toliau taip negalima daryti.

Tačiau Politbiuro narys Jegoras Ligačiovas, kuris tvarko žemės ūkio reikalus ir kuris visą laiką pasisako prieš Gorbačiovo reformas, paskutiniu metu labai intensyviai veda akciją, kad būtų paliktas senas ūkininkavimo būdas ir visa sistema nekeičiama. Ligačiovo vadovaujama komisija paruošė planą žemės ūkiui, kurį Politbiuras balsu dauguma grąžino atgal komisijai peržiūrėti ir pataisyti pagal Politbiuro daugumos pageidavimus. Tai rodytu, kad Gorbačiovas laimi žemės ūkio reformas. Vadimas Medvedevas, naujasis partijos ideologas, studijavęs Amerikoje, atmetė Ligačiovo argumentus kaip „beviltiškai doktrinuosius“.

Brazauskas pas Gorbačiova

Lietuva — savarankiškumo modelis

Vilnius. — Lietuvos Komunistų partijos galva savo pasikalbėjime su radijo reporteriu pasakė, kad Vasario 16-sios įgyvendinimas yra teisingas žingsnis, bet tos šventės minėjimuose buvo girdėti tokie balsai, kurie partijos vadus jaudino, nes skambėjo tokie ūkiai, kurie jiems nėra priimtini. Jie, sakė jis, klaidina ir tuos gyventojus, kurie nėra gerai susipažinę su politine padėtimi dabartinėje Lietuvoje.

Jis pasisakė dalyvavęs Laisvės statulos atidengime Kaune. Ten buvę ir kraštutinių pasisakymų. „Mes laikysimės tos linijos, kad Lietuva, kaip Respublika Tarybų Sąjungos sudėtyje, turi kurti savo ateitį federaliniais principais, stiprinti savo suverenitetą. Esą jau daug kas padaryta. Jis pasisakė, kad jį jaudina kitataučių reakcija, kurie nekalba lietuviškai.

Įsakymas išmokyti kitataučiams lietuvių kalbos neturėtų pakeisti tarpusavio tautybių santykių. Jis pasakė, kad reikia rūpintis, kad nevyktų nesuipratimų tarp tautybių, o jei jų būtų, tai juos išsiaiškinti. Partija ir vyriausybė tuos klausimus sprendžia gera valia.

Prasideda darbas

Brazauskas pasisakė, kad

North vykdė įsakymus

Washingtonas. — Buvęs generolas John Singlaub liudijo pulkininko Oliver North teisme, jog North žinojo, kad Kongresas draudžia vyriausybei padėti Nikaragos laisvės kovotojams tuo metu, kai pulkininkas vedė piniginių vaju. Tada jau buvo priimtas Boland įstatymas. Pulk. North sakė Kongresui, kad jis tuo metu nieko nedarė, kad padėtų laisvės kovotojams, ir kaip dabar paaiškėjo, melavo. North kaip tik tuo metu pradėjo dirbti Saugumo taryboje Baltuosiuose rūmuose. Gen. Singlaub mano, kad Bolando įstatymas nesaisto prezidentūros, o North kaip tik dirbo prezidentūroje. Pulk. North sako, kad jis veikė su vyresniųjų leidimu ir jo advokatas pasakė, kad pulkininkas vykdė aukščiausios valstybės valdžios įsakymus. Jo advokatas B. Sullivan vėl pareikalavo, jog būtų visi kaltinimai nutraukti, kad apsaugotų valstybines paslaptis. Dėl kai kurių dokumentų parodymo teisme jau kelias dienas negali susitariti Teisingumo departamentas ir teisėjas Gesell.

Stiprėja krikščionys demokratai

Vilnius. — Eltos pranešimu, 1989 m. vasario 16 d., atgavinta Lietuvos Krikščionių demokratų sąjunga nepaprastai stipriai auga ir stiprėja bei plečiasi. Jau yra skyrų įvairiuose miestuose ir miesteliuose. Jiems yra ypatingai sunku, nes negauna jokios Vakarų spaudos. Gauna žinių iš Vokietijos laikraščių, bet kartais net ateina lietuviški laikraščiai per Vokietiją. Norėtų gauti Vakarų spaudos, kuri juos geriau painformuotų apie įvykius.

teko ilgokai pasikalbėti su Gorbačiovu įvairiais klausimais, kurie svarbūs Lietuvai. „Aptarėm daug klausimų. Tarp jų — Lietuvos ekonominio savarankiškumo problemas, sakyčiau, realizavimo prasme. Ir po šio pokalbio, esu tikras, kad šie reikalai pajudės ir priekį žymiai didesniu greičiu“. Kai žurnalistas jo paklausė, ar tai reikia suprasti, kad nuo ateinančių metų Respublika pereina į ekonominio savarankiškumo modelį, atsakė: „Šitai galima teigti. Praktiškai taip ir bus. Pačioje pradžioje, kai šį klausimą aštriai kėlėme TSRS vyriausybei, iš karto buvome nelabai suprasti. Bet kuo toliau, tuo labiau mūsų norus supranta žmonės, nuo kurių šie reikalai priklauso. Parengiamasis darbas prasideda jau dabar“.

Konstitucija

Konstitucijos klausimu Brazauskas pasakė, kad Kremliuje ekspertų komisija nagrinėjo Lietuvos Konstitucijos projektą. Ten dalyvavo ir Prezidiumo pirmininkas Vytautas Astrauskas ir keliolika Lietuvos teisininkų. Brazauskas sako, kad nuomonės sutapo ir Konstitucijos projektas pripažintas labai originaliu, nauju; beveik nepanašus į iki šiol esamas respublikų konstitucijas. Buvę ir kritikos. Jis sakė, kad dar reikia daug padirbėti, nes lietuviai su tokia Konstitucija yra pirmieji visoje Sąjungoje. „Lėdus laužti pirmiesiems labai sunku. Jeigu turėtume pasipirtį iš kitų respublikų, būtų žymiai lengviau“. Tame komisijos posėdyje buvęs teigimas, kad Lietuvos Konstitucijos variantas galis būti klasikiniu pavyzdžiu kitoms respublikoms.

Brazauskas optimizmas

Jam susitikimas su Gorbačiovu jam palikęs optimistinį įspūdį. Brazauskas papasakojo jam, kokius Lietuvoje priėmė sprendimus, kodėl įteisinio Vasario 16-sios šventę kaip tautinę šventę. Jis iškeleis ir Arturo Sakalausko klausimą ir jis manas, kad tai greitai išsprendės palankia prasme.

Tame pasikalbėjime Brazauskas taip pat priminė, kad Lietuvos žurnalistai rašytų objektyviai, taip, kaip yra, ir nebijotų to parodyti. Esą daug faktų dar aprašomi tendencingai. Žurnalistų pilietinė pareiga yra būti objektyviems. „Ir etikos turi laikytis visi žurnalistai“. Be to, Lietuvos Komunistų partijos vadas A. Brazauskas palinkėjo partijos nariams gerokai pakeisti savo darbo stilių.

KALENDORIUS

Kovo 7 d.: Tomas Akvinielis, Felicitas, Rimantas, Vaidilutė, Perpetua, Galmantė, Tolmantė.
Kovo 8 d.: Jonas iš Dievo, Vaižgantas, Beata, Kovas, Gaudvilė, Laima, Vydmėnas, Naugaudas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:18, leidžiasi 5:47. Temperatūra dieną 29 l., naktį 20 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, IL 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

SENESNIOJO NEAPLEIDIMAS – JAUNESNIAJAM PASITENKINIMAS

Visi pasensime, jei anksčiau nemirsime. Todėl senesniam pagalba yra sau pačiam dvasinio kraičio didinimas.
Psichologinė gyvenimo tiesa

Bet kurio amžiaus kiekvienas mūsiškis pirmiausia turi rūpintis savos sveikatos užlaikymu kuo geriausiu stovyje. Tik tada net ir senyvas asmuo pajėgs kuo geriau savo reikalus tvarkyti. Visi stenkimės kuo ilgiau išlikti nuo kitų nepriklausomais. Todėl, nuo visokių menkniekių atsitolinę, pradėjus stiprinti savas kūniškas, protines, psichologines ir dvasines jėgas. Tik taip darbuojantis gyvenimas darosi vertu gyventi. Rūpinimasis senesniaisiais yra jaunesniams mūsiškiamis viena priemonių tokiam visumai stiprinimui.

Atsargiai maudyti reikia visada, ypač žiemą

Kiekviena senesniji perspekime apie maudymąsi vonioje žiemos metu. Ilgas buvimas joje atšaldo. Tokiems geriau kūno šilumą taupo trumpas dušas ar kempinė apsitrynimas. O po dušo reikia greitai nusausinti kūną ir galvą pridengti rankluosčiu ar dušo kepuraitė. Senelio oda yra jautri šalčiui ir žiemos sausam orui. Naudotinas tik švelnus muilas (Basis, Dove, Ivory). Sausą senelio odą galima patepti (drėkinti) Lubriderm skiediniu. Tada ir sausos odos niežulys mažiau vargina.

Gydytojo prirašyti vaistai naudotini pastoviai

Šalto oro saugodamasis, senelis neišeina iš buto. Tai trukdo jai ar jam papildyti išsibaigusius vaistus, apsilankius pas gydytoją. Todėl jaunesnieji turi pasirūpinti vaistų pristatymu, telefonu su seneliu pasikalbėjus ar retkarčiais jį namuose aplankius.

Neapleiskime nė vieno savo senelio

Gana mums vien lūpomis artimui tarnauti. Visi pradėjusie darbai tarnauti artimui. Vykime lauk iš savo tarpo ir nuo radio visus tuos, kurie gerus darbus laiko purvinais skudurais ir vien tik žiopčioja apie „naują atgimimą ir Viešpaties išleidimą į savo širdį...“ Ne tik Viešpats, bet ir kiekvienas save gerbiantis lietuvis nesisilies prie žmogaus, kuris darbai nesirūpina savaisiais.

Nors ir sunku, karts nuo karto išveskime visus nepajėgius į saulutę, į čia pat esantį renginį, į suėjimą su kitais, pasikalbėjimą, pasimėdymą... Vien namuose užsisedintieji seneliai tampa nusiminėliais, kai kurie jų griebiasi alkoholio, o tai mažina jų pajutimą šalčio ir artima jiems nušalimą ir dėl blogos mitybos.

Todėl kol bent vienas apleistas ar vienišas senelis randasi mūsų tarpe, visi visokie, kad ir Švento rašto skaitytojai-klausytojai užtaupkite burnas ir nešdinkitės dirbti nemelotai krikščioniškų, žmogų atgaivi-

nančių darbų. Padėdami visų apleistam seneliui, visi mes ruoškimės velykiškam prisikėlimui savo asmenybėje.

Šalyje saugokimės nušalimo

Būtinai reikalo verčiamas išeiti iš namų senelis turi būti apsaugotas nuo rankų, kojų, ausų ar nosies nušalimo („frostbite“). Rankų ir kojų tinkamas apdengimas yra labai svarbus, nes jose kraujotaka menksta su amžiumi. Sniegas ir ledas ant šaligatvių didina pargriuvimo pavojų. O šis pavojus gali būti padidintas blogos regos, akių ligos, artrito, parkinsono ligos, paralyžiaus, sumenkusio žingsniavimo, silpnų kojų, sutrikusios pusiausvyros ir negerovių pėdos.

Tokiems patartina eiti kartu su jų prilaikytoju ar naudoti lazda bei kitas priemones vaikščiojimui. Tik žiūrėtina, kad jos būtų patikrintos dėl jų tinkamumo.

Yra vietovių, kuriose neišsugalintiems parūpinama transportacija. Geltonoje telefonų knygoje tos agentūros yra po antrašte „Senior citizens services“. Jos suteiks daugiau žinių tuo reikalu.

Šeima turėtų padėti seneliams

Visais atvejais reikia mėginti ištraukti šeimą į pagalbą savo seneliams, ypač tais atvejais, kai būna reikalingi pakeitimai, kuriems senelis priešinasi. Kai pastarasis išgirs patarimą iš dviejų vietų, jam lengviau bus pasikeisti.

Gydytojas gali pramatyti seneliui tokį pavojų, apie kurį jo šeima gali jokio supratimo neturėti. Todėl šeimai reikia susipažinti su pagyvenusiems gresiančiais pavojais. Jau tas vienas senelių pirštinių žiemą nedėvėjimas (jas laiko kišenėse ar mašinos), tas ilgo, plataus, vilninio šalikio neturėjimas, o jo vietoje naudojant prastą, pigų ir skudurėlį panašų medžiagos gabalėlį, turi liautis lietuvių tarpe. Žiemą reikia šalikų kaklą apsupti taip, kad šalikas siektų apatinę lūpą, tada kaklas bus gerai apsaugotas nuo šalčio. Žiemos metu reikia lovoje miegant dėvėti vilnones kojines, aiškiu, ir gerai užsiklojus lengvu apklotu. Apsileidimas šiuose mažmožiuose, kurie senelei ar

Alvudas sužinojo sąžiningą profesionalę Chicagoje. Ji neima procentų, duoda nuolaidą, išaiškina ir naujausio modelio aparatą parodo. Adresas: Hearing Aids. Neoma G. Kenwood, B.S.R.N. 8 S. Michigan Ave. Suite 413. Chicago, Illinois 60603. Tel. 372-4684. Neišsagalintiems tuo reikalu patiems tvarkytis Alvudas galėtų tinkinti. Taip pat talkina tuo reikalu chemijos dr. Rozė Šomkaitė, 386 Hilside Pl. So. Orange, N.J. 07079. Tel. 1-201-763-7622. Ji gauna už 350 dol. aparatą.

seneliui turi didelę reikšmę, turi dar šią žiemą liautis.

Išvada. Seneliams žinotina, kad su žiemos negerovėmis ne vieni jie turi tvarkytis. Jais besirūpinantieji gydytojai, namiečiai, giminaičiai ar šiaip padūrūs žmonės gali jiems teikti apgalvotą pagalbą, juos nuosirdžiai prižiūradami. Tada senelis gali išlikti nesužeistas, nesušalęs ir nuo ligoninės kuo ilgiausiai apsaugotas.

Dabar mūsų aplinkoje yra per daug apleistų senelių. Todėl visi stipresnieji turime velykiškai keltis kitam, ypač žiemą pagalbos reikalingam seneliui padėti. Savo dievobaimingumą nuo lūpų perkeltime į rankas ir kojas, į širdį – nusiteikimus, į protą – išmintį. Tik taip elgiantis visiems mums Velykos bus daug velykiškesnės.

Pasiskaityti. Senior Patient. Premier Issue. January/February 1989.

PAGALIAU IR MEDICINA ATĖJO Į NEMELUOTAI TIKRĄ KELIĄ

Klausimas. Kodėl šis skyrus peršau ir taip nuskrūstiems sklerotikams pasninkiška maista – tą nelemta ALVUDO dieta, kodėl jis pataria mums, vos kojas pavalkantiems pensininkams visų mūsų tą nekenčiamą vaikščiojimą ir kodėl jis primena mums tą senovišką atgyveną meditaciją? Ir be jos mes geriausiai išsiverčiame.

Mes norime valgant visko prisivalgyti. Norime ilsintis nesukti sau galvų maldomis. Pagaliau, leiskit pensininkui bent kiek pasidžiaugti lova, kėde, ir kad ir ta supama tokia. Tat, kada šis skyrus pradės mus skatinti į tokią trejopą

pensininko gėrybę?

Atsakymas. Niekada, nes šis skyrus puoselėja senesnio ir kiekvieno kito skaitytojo sveikatą. O Tamstos minimas trejopas gėris yra ne kas kita, kaip ankstyvos virvės sau ant kaklo užsinėrimas. Ir štai dėl ko.

Ką Šventi raštai jau prieš tūkstančius metų žmonėms kaip trjeopą gėrį patarė pasninką, maldą ir išmaldą (gerų darbų darymą), tą dabartinę tikroji medicina primygtinai įsako visiems sklerotikams praktikuoti: griežtai pasninkiška maista (ovo-lacto vegetariška dieta, kitaip sakant, tą Tamstos nekenčiamą ALVUDO valgi). Be tokios mitybos nebus pastumtas į šalį nė per milimetrą arterijų prisikėlimas, o su juo širdies ataka, o su ja ankstyva mirtis, net dar nespėjus nuvykti ligoninėn.

Dar to negana: reikia ramiai laikytis (nesinervuoti), dėl menkniekio nesukti sau galvos. Tokį ramumą apturime per medicaciją, kuri yra ta pati, tik kiek kitokios formos maldą – susikaupimas, nuo įtampos atsipalaidavimas. Jei Tamsta jokiai religijai nepriklausai, vis vien turi medituoti – medcininkai. Šis būdas čia jau pakartotinai buvo nurodytas.

O jau dėl darbo, bijojimo vaikščioti, tai, brolyti, šauni naudos, prisilaikyti tokio įsakymo, gauto iš savo širdies chirurgo. Mes lietuviai nesileiskime iki širdies operacijos: gerokai

ankstyvas pakasynas. Užsidedėjams didina sklerozę, blogina cukraligę, aukština kraujospūdį ir visumai alina visą kūną.

O kad lengviau būtų nuo „dešrų, kiaulienos ir taukų“ pereiti prie pieno, kiaušinio baltymo, vaisių bei daržovių ir safflower aliejaus, tegul stovi prieš akis kiekvieno dabar persivalgančiojo šis širdį operavusio chirurgo pooperacinis savo pacientui patarimas ko nevalgyti: „bacon, sausage, hot dogs, shrimps, spareribs, luncheon meats, eggs, avocados, olives, whole milk, sweet cream, ice cream, potato chips, chocolate, butter, lard, hydrogenated vegetable shortenings, hydrogenated peanut butter, most frozen dinners, commercial baked goods, French fries, crackers, most sauces and gravies, fast foods; hamburgers, fish, chicken, tacos and pizza“.

Tas pacientas prieš operaciją valgė mėsa 21 kartą per savaitę, o dabar jam patarta tik 5 kartus. Nevalgytinus pakeipintus bulvės su kokoso, palmių ir jų branduolių („palm kern“) aliejais, jie pigūs – todėl prekybininkai juos visur naudoja. O jie yra nesveikesni už gyvulinius taukus.

Tik nevirkš iš kojų, tokį uždraustų valgių sąrašą perskaitys. Kas nori savo širdžiai naudos, prisilaikyti tokio įsakymo, gauto iš savo širdies chirurgo. Mes lietuviai nesileiskime iki širdies operacijos: gerokai

Politinį studijų savaitgalį Los Angeles kalba Arūnas Degutis, sėdi prie stalo – A. Raulinaitis.

VOKIŠKOS NUOTRUPOS

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Pereitų metų gegužės mėn. Vakarų Vokietijoje buvo praves-tas visuotinis gyventojų surašymas. Tik dabar vidaus Vakarų min. F. Cimmermanas paskelbė galutinius surašymo duomenis.

Pasirodo, kad pajamų mokesčių mokėtojams jie kainavę 756.7 mil. markių (numatyta buvo 341 mil.), taigi kiekvienas surašytas asmuo – 12.39 m., kadangi šiandieninė Vakarų Vokietija priskaito 61 mil. 82 tūkst. gyventojų. Aiškiai sumažėjo vokiečių skaičius: 1970 m. šiandieninė Vakarų Vokietijos sienose gyveno 58.2 mil. vokiečių, o dabar jų liko tik 56.9 mil. Tačiau gerokai prauugo užsieniečiai – iš 2.5 mil. į 4.1 mil., tad prieauglis beveik 70%. Kai kuriuose miestuose jie sudaro 10-12% gyventojų. Tai daugiausia turkai, jugoslavai, italai, graikai. Gyventojai darosi senesni. Tai aiškiai pastebima 65 m. gyventojų tarpe. Jų skaičius iš 13% pašoko iki 15%, tuo tarpu jaunuolių žemiau 15 m. nuosimtis sumažėjo iš 13% į 15%. Tai „good time“ gyvenimo pasekmės. Jau keletą metų Vakarų Vokietija gyvena ekonominės gerovės laikotarpiu. Jaunavedžiai taupo piniginę atostogoms, gražiam

buto įrengimui, brangioms automašinoms. Tą viską galima pasiekti tik vyro ir žmonos darbu. Tad nenuostabu, kad dirbančiųjų skaičius pasiekė rekordinį skaičių, surašymo metu randant 26.9 mil. dirbančiųjų, kai tuo tarpu 1970 m. jų buvo 24.4 mil. Džiaugiasi vokiečiai, kad paaugo vyrų skaičius iš 28.86 mil. į 29.32 mil. Sumažėjo moterų skaičius, tačiau palyginus su vyrais jų yra 2 mil. 432 tūkst. daugiau. Jos sudaro 52% visų Vakarų Vokietijos gyventojų. Tai pasekmės antrojo pasaulinio karo, kadangi čia užregistruotos daugiausia yra našlės. Padidėjo persiskyrimai: 1970 m. užregistruota 1 mil. 125 tūkst., o jau 1987 m. užrašyti 1 mil. 394 tūkst. oficialūs persiskyrimai, kas sudaro palyginus nuo 1970 m. beveik 112% prieauglį.

Daugiausiai gyventojų turėjo šiaurinė Vestfalija (pramonės kraštas), randant joje 16 mil. 711 tūkst. gyventojų. Bavarijoje – per 10 mil. ir Baden-Viurtemberge – 9 mil. 286 tūkst. Užsieniečių daugiausiai gyveno Berlyne – 11% visų gyventojų (vien tik turkų 225 tūkst.), Hamberge 9.3%, Baden-Viurtemberge 9.1%.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunūniami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Susitarimui: treč., ketv., šešt.
436-5566

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
100 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – 337-1285

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ota. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6561
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsipūstusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoja į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2859 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
– Amber Chiropractic –
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 585-2980 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5333
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė – Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st. St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2890, rez. 448-5648

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Nuo perankstyvos sklerozės saugodamasis lietuvis naudoja griežtą vegetarišką-pasninkišką Alvudo maistą ir po tris uncijas avižinių sėlenų (oat bran) kasdien.

PODUKRA AR ŠEIMININKĖ

„Isivaizduokite tokią situaciją: palikęs tikruosius namus, jūs viena gražią dieną atsiduriate kito žmogaus namuose, čia apsigyvenate, tas žmogus duoda jums darbą ir pastogę, sudaro žymiai geresnes sąlygas negu turėt anksčiau. Kurį laiką, gal net labai ilgai, šeimininkas bendrauja su jumis ne savo gimtąja kalba, bet jūsų, kadangi jo kalbos nemokate... Užuot nežemines šeimininko ir taip pat parodę gerą valią, jūs ne nemanot mokytis kalbos. Paskui šeimininkui ši be galo nenormali, jo žmogišką orumą užgaunanti būklė galutinai nusibosta, užtat jis pareikalauja iš jūsų išmokyti (arba bent pakenciamai pramokti, jeigu jau gabumai itin menki) jo kalbą. Tada ir kyla didžiausias nepasitenkinimas, pasipila įvairiausių pretenzijų, kaltinimų ir t.t. Kaip nešališkas stebėtojas pavadintų besipiktinančio elgesį? Be abejo, kad elementaraus takto ir kultūros stoka, akivaizdžiu ir begėdiškiausiu įžūlumu, kurio pakęsti nevalia“. Šitaip savo pareiškimą (paskelbtas KJT Nr. 31) pradeda penki Lietuvos rašytojai: Alb. Bernotas, J. Glinskis, E. Ignatavičius, J. Juškaitis, R. Lancauskas ir S. Šaltenis. O paskelbus įstatymą, kad lietuvių kalba valstybinė, kai kuriuose Lietuvos gyventojų sluoksniuose, anot rašytojų, „kiek susierzinimo, pykčio ir net atviros neapykantos tai sukėlė tarp tam tikrų šoviništiškai nusiteikusių asmenų ir grupuočių, kiek niekuo nepagrįstą skandalingų išpuolių prieš įsaką. Tik pamanykit, dabar lietuvių kalba valstybinė ir ne kur kitur, bet Lietuvoje, o tai vos ne pasaulio pabaiga“.

Ir tikrai dvi didžiosios Lietuvos tautinės mažumos – rusai ir lenkai suruošė keletą protestų mitingų, kuriuose dalyvavo tūkstančiai jų tautiečių. Nėra abejonės, kad mitingų ruošimą paskatino Maskva su Varšuva. Buvo nešami rusų kalba plakatai. Viename jų sakoma: „Mes ne klajokliai – mes Lietuvos gyventojai“; kituose: „Rusų kalbai Lietuvoje – valstybinį statusą“, „Už internacionalizmą, lygybę“, „O Sniečkaus mieste suruošame mitingą V. Pigorovas kalbėjo: „Lietuviai ir jų spauda mus šmeižia, vadina kolonizatoriais, klajokliais, svetimšaliais“. Žinia, kad taip ir yra, nes nuo 1977 m. pradėtame statyti Ignalinos atominės jėgainės mieste iš dabar gyvenančių apie 20,000 žmonių, lietuvių tėra 6.3%, o visi kiti rusai ar kitų slavų tautybių žmonės, atkelti kaip kolonistai iš „broliškų respublikų“. V. Boroninas pasakė: „Mes atvykome čia dirbti, o ne okupuoti šį žavingą mūsų (! b.k.v.) šalies kampelį. Todėl mes turime teisę spręsti visus Lietuvos klausimus“. Bet buvo ir tokių balsų: „Tai kur mums dabar važiuoti, mūsų tėvynė – Lietuva“.

Taigi įsakas nustato tik lietuvių kalbos vartojimą ir tikta oficialiame valstybiniame gyvenime. Jis nedraudžia kalbėti kitomis kalbomis ir nevaržo tautinių mažumų teisių ir nepaverčia kitaip kalbančius antraeiliais piliečiais. Vadinasi, nelietuvių gyventojų susijaudinimas ir baimė be pagrindo. Gruzainas Zurbabas Džavachišvili, dalyvavęs II.12 Vilniuje suruošame priešielituviniame mitinge KJT Nr. 31 apie tai parafrazuodamas Konfucijaus žodžius, rašo, kad „Jedinstvo ieško juodo katino tamsiame kambaryje, iš anksto

žinodama, kad jo nėra“.

O tokio įsako tikrai reikėjo, nes lietuvių kalba buvo pokario metais beatodairiškai stumiamą iš viešojo gyvenimo, o be to, žalojama iš vidaus, priveliant į ją nelietuviškų, dažniausia nevykusių žodžių, terminų. Paimi ir rankas okup. Lietuvoje leidžiamą spaudą ir randi tokius lietuvių kalbos „perlus“: Gostroj, Mintorg, Minmontaž-pestrog, kombikorn arba – senepidstotis, stagnatas, lennestechimas, sanmazgas, Liembalkamsservis ir pan. Arba skaitai tokius sakinius: „Žinai, brangioji, metalinės struktūros harmonijos – chaoso opozicijos viršutinioji dalis išreikšta tokio mis agresyviomis priemonėmis, kad implikuoja mintį apie destruktivius ketinimus, o gal net tapatumą spontaniškam chaosui“ (Saulius Stoma, „Lit. ir menas“ Nr. 22, 1988). Kitoje vietoje rašoma: „Prekybos ploto pakankamumą pagal normatyvus sudaro tik 64%; senosese pastatuose neįmanoma išspręsti mėslo pašalinimo mechanizotai“. Vėl: „ekonomiška ekonomija“, „aktualioji objektyvo publicistika“. Bet yra ir švelnesni išsireiškimai: Žiauriosius trėmimus į Sibirą dažnai vadina „iškeldinimu už respublikos ribų“, o mūsų miela Lietuvą – „Buržuazinė Lietuva“, vėliau emė švelninti – „Tarpkarinė Lietuva“, bet vadinanti „Nepriklausoma Lietuva“ net ir dabar vengiama.

Suprantama, kad tokiose sąlygose Lietuvoje išaugo nemaža jaunų žmonių, kurie kalba jau rusiškai žargonu. Šiuo požiūriu mums įdomus vienas rašinėlis, paskelbtas mus pasiekusių „Kražių aidai“ laikraštyje. Kadangi rašinėlis trumpas, jį išties atspausdinsime. Beje, jį parašė (tiksliau užrašė) dvylikto-kė Milana Vaitkutė.

„Susitiko dvi draugės. – Klausyk, Čiorna, atvairsi i diskoną? – Ką aš žinau. Gal reikės atkalti. Nors šulėj vis tiek nieko gera. Joberių prisirenka, valstiečių, nėra kas veikti. O kultūrkėj tai nieko nebus. Tu atvairsi? – Žinai, tai voprosas. Jeigu tėvukams neužsis, atgrūsiu. Tik kažin kaip bus, nes motkelė rytą buvo pablūdusi, liepė plaukuoseną susitvarkyti. Vobšem, aš tau pakambinsiu. Niekur neišvilk, nenusitampk, sėdėk namuose. – Gut. Tik neskambink vėlai, nes motkelė iš darbo bus grįžusi, negalėsime dorai pabaravint. O aš tau apie vieną šketą turiu naujieną. – Na, karocė, dabar šliaužiam namo. Skambink, daviai! – Paka!“

Dėl tokio „pokalbio“ nereikia stebėtis, nes lietuvių kalba ir mokyklose visą laiką buvo podukra, o tikroji šeimininkė – rusų kalba, kuriai buvo skiriamas daug daugiau pamokų.

Pažymėtina, kad Lietuvos žydai, totoriai, karaimai, latviai visiškai solidarizuoja naujajam įsakui. Bet yra ir rusų – lenkų tarpe blavių balsų. Štai Vanda Janina Ibianskaitė „Kauno dienėje“ (Nr. 2, 1989) rašo: „Mes, Lietuvos lenkai, gyvendami tarp lietuvių, negalime būti abejingi Lietuvos ir lietuvių devastacijai. Gyvename Lietuvos žemėje, drauge auginame rugio varpą, šalia vienas kito statome būstus, esame kasdieniniame sąlytyje su lietuviu, todėl santarvės dvasia turi būti mūsų gyvenimo norma. Niekada nepamirškime mūsų dainiaus žodžių: Litwo, Ojczyzno moja! Ty iestas jak zdrowie“ (Lietuva, tėvynė mano, tu esi kaip sveikata“).

b. kv.

Los Angeles Baltų Laisvės lygos suorganizuotam su Vokietijos konsulu susitikime kalbėjo apie Molotovo-Ribbentropo pakta. Iš kairės: amerikietis Brian Zink, lenkas Chirs Kolsky, LB Vakarų apyg. pirm. Angele Nelsienė, Vak. Vokietijos konsulas Leopold Siefker, susitikimą organizavusi Danutė Mazeikiene, latvis Ted Lilliensteins ir konsulo patarėjas dr. Claus Ruprecht. (Nėra Ingos Nelsienės).

LYGOS DARBAI IR BALTŲ LAISVĖS PLANAI

Kalba Lygos vicepirm. Angelė Nelsienė

– Girdėti balsų, kad Baltų Laisvės lygos veikla kiek pritilusi. Ar tai tiesa?

– Jei apie savo darbą netrimuojame, tai dar nereiškia, kad veikla pritilusi. Esame viena iš nedaugelio organizacijų, kuri nesigarsina planų gausa. Dirbame konkrečius darbus dažniausiai gan tyliai.

– Kokius konkrečius darbus šiuo metu vykdate?

– Siekiame Kongrese pravesiti Baltų laisvės dienos rezoliuciją su prezidento proklamacija, ir kovo 11-12 d. Clevelande organizuojame žmogaus teisių konferenciją. Taip pat kuriame profesionaliai vedamą Baltų Laisvės lygos įstaigą. Iš šalies stebintiems sunku suprasti, kiek daug darbo pareikalauja rezoliucijos Kongrese pravedimas. Čia daug paramos susilaukiame iš Lietuvos Bendruomenės, kuri turi patį geriausią organizacinį tinklą. Padeda ir Jungtinis Baltų Tautinis komitetas.

– Baltų Laisvės lygos veikla orientuota į Washingtoną. Ar ten turite savo atstovą?

– Įstaiga, kurią minėjau, kaip tik kuriama Washingtone. Nuo kovo 1 d. joje pradėjo dirbti politiniame darbe didelę patirtį turinti Asta Banionytė-Conner. Šalia Lietuvos atstovybės, tai jau trečia įstaiga Washingtono lietuviškiems baltiškiems reikalams. Tai geriausiai įrodo, kad Washingtono verkiant reikia Amerikos lietuvių centro. Dvi ar trys JAV LB tarybos sesijos ragino krašto valdybą rūpintis tokio centro suorganizavimu. Jau pirmą savo darbo dieną Asta teko organizuoti globą kaip

sulas Jaak Treiman. Prie dokumento paruošimo prisidėjo keli Pabaltijo valstybių diplomatai ir amerikiečiai teisininkai, tačiau galutinę redakciją padarė lygos vadovybė.

– Ar su tuo dokumentu supažindintos kitos Amerikos baltų centrines organizacijos?

– Ne tik supažindintos, bet pirminių parašais jam pritarė JAV Lietuvių Bendruomenė, Amerikos Lietuvių Taryba, Amerikos Latvių sąjunga, Amerikos Estų Tautinė taryba, Jungtinis Amerikos Baltų tautinis komitetas ir Amerikos Baltų Laisvės lyga.

– Kas yra ta „Baltic policy“?

– Tai yra visų minėtų organizacijų vardu Pabaltijo valstybių reikalų suformuluotos rekomendacijos su prašymu jas integruoti į Amerikos užsienio politiką.

– Įdomu, kodėl to dokumento nepasirašė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Pasaulio Pabaltiečių santalkos pirmininkai? Ar jie dokumentui nepritarė?

– Šis dokumentas skirtas specifiniam Amerikos valdžiai, todėl buvo apsispręsta sutelkti Amerikos teritorijoje veikiančias centrines organizacijas. Jūsų paminėtos organizacijos veikia pasauliniu mastu. Teoretiškai jų centrai gali būti iškelti į kitus kraštus.

– Kas atsitiko su „Baltic policy“ dokumentu?

– Nežinau, ar ką darė kitos organizacijos, bet mes tai tikrai jo nepadėjome į archyvą. Jis buvo pateiktas Valstybės departamentui ir kitoms valdžios institucijoms.

– Kokios reakcijos?

– Sausio mėnesį atsiliepė Valstybės departamento Rytų Europos ir Jugoslavijos reikalų skyriaus viršininkas Timothy E. Deal. Jis tarp kitko rašė, kad „mano įstaiga vykdo politiką Baltijos kraštų reikalų“ ir kad „savo štabui pavedžiau išstudijuoti jūsų įdomias sugestijas ir pažiūrėti, kaip mes galėtume jomis pasinaudoti“. Taigi pokalbiui su Valstybės departamentu pradžia yra. Mes dialogą tęsime. Turėdama savo įstaigą Washingtono, lyga galės planingiau vykdyti savo programas ir veiksmingiau įtaigoti Amerikos valdžią paremti Lietuvos žmonių išsilaisvinimo pastangas.

– Iš tikro, kaip sakote, Lietuvos žmonių išsilaisvinimo pastangos suaktyvėjusios ir laisvėjimo procesas akivaizdus. Ar manote, kad užsienio lietuviuose reikalinga stiprinti politinį aktyvumą?

– Aš manau, kad trumparegiška galvoti, jog lietuvių tauta išskeltomis vėliavomis įžygiuos į Lietuvos nepriklausomybę. Tai būtų užsimerkimas prieš komunistinę tikrovę. Mačiau vasario 26 d. Vilniuje paskelbtus Lietuvos KP konferencijos nutarimus. Jie aiškiai byloja, kad Lietuvos KP vykdė ir vykdys Maskvos valią, kuri yra prieš Lietuvos laisvę, prieš jos žmonių teises ir prieš demokratiją. Vienos komunistų partijos diktatūroje demokratijos nebuvimas ir ateityje negalės būti.

– Kalbėjote apie dabartį ir netolimą praeitį, bet kas numatyta artimuosiuose lygos planuose?

– Clevelande pasibaigus žmogaus teisių konferencijai, pabaltiečių organizacijų atstovai tarsis, kaip efektingiau panaudoti Molotovo-Ribbentropo pakto 50 metų sukaktį Pabaltijo valstybių laisvės labui. Beveik nedovanotina, kad per 50 metų mes labai silpnai naudojome arba visai nenaudojome mums istorijos padovanotą galingą argumentą, Molotovo-Ribbentropo pakta, triškinantį Sovietų Sąjungą. Leidome pasauliui įsitvirtinti nuomonei, kad Pabaltijo valstybės nėra okupuoti kraštai, bet Sovietų Sąjungos dalis, ir dėl to diskusijų kelti nesą reikalo. Džiugu, kad Vlikas ateinančią vasarą Berlyne organizuos didžiules demonstracijas prieš

KELIONĖS LIETUVON DIENORAŠTIS

ALFONSAS NAKAS

4

Boris pradeda nuo „Adomo ir Levos“. Taigi, Maskvą įkūrė 1147 metais kunigaikštis Dolgorukij... Jos galybę išskėlė Ivanas Žiaurusis... Dabar Maskva didelė ir graži („didelė ir graži“ taria garsiau, pabrėždamas, skiemenuodamas). Joje nuolat gyvena devyni milijonai (pakeltu balsu) žmonių ir kasdien ją aplanko trys milijonai (pakeltu balsu). Devyni ir trys, tai dvylika milijonų. Yes, yes, kai mes riedam Maskvos gatvėmis, yra dvylika milijonų. Čia yra žmonių iš viso pasaulio: iš Amerikos (pabrėžia), iš Vilniaus (from Vilnius taria be akcento ir ypač pakiliai, nes žino, kad už trijų valandų mūsų autobusas riedės į aerouostą ir skrisime į Vilnių). Maskva, kaip žinote, Tarybų Sąjungos sostinė. Čia ir viso pasaulio ambasados: taip, taip, Prancūzijos, Anglijos, Jungtinių Amerikos Valstijų (pabrėžtinai, iškilmingai). Maskvoj daug teatrų. Maskvoj daug bažnyčių. Taip, taip. Daug bažnyčių. Visokių tikiųjų: mahometonų, protestantų, katalikų (pabrėžtinai). Taip, Romos katalikų (pabrėžtinai; žino, ką veža; tik nemato – o gal ir mat? – kad kai kurie šypsomės).

Trečiadienis. Vidudienis. Prie „Cosmos“ saulė grūmėsi su retais, bet sunkiais debesimis. Dabar debesys susibaudė į krūvą. Emė purkšnoti. Gatvės švarios, pilkos, niūrios. Daug sunkvežimių. Ne tų ameri-

kietiškių „vanų“ į kurių pilvus telpa gėrybių už milijoną. O tų vidutiniokų, kokiais Amerikoje prie kelių tiesimo vežamas smėlis. Dauguma nedengti. Dauguma tušti (pagalvoju: kaip parduotuvės...). Beveik visi sunkvežimių šoferiai rūko, kaip beveik visi Maskvos ir Vilniaus vyrai, kaip daugelis moterų. Jei nerūko, tai grauzia žalia, gumbuota obuļi. Fantazuojų? Anaipatol. Su tais šoferiais daug kartų stovėjim prie raudonų šviesoforų. Keitėmės žvilgsniais, šypsenom. Tik pamatuoti retas panoro. Jei galėjęs autobus langą praverti, būčiau klausęs, kur jie, tušti, su cigarete ar obuoliu važiuoja?

Šaligatvius, tarpvartėse – tamsiai apsiirengę, senstelėję žmonės. Lygiai daug vyrų, kaip ir moterų. Dauguma moterų su krepišiais. Tuščiais susiplojusiais (buvo dešimta-vienuolika ryto). Kitos jau apspirukusios, iš krepišų kas nors pūsojo. Ir gerokai išsilijus, daugelis nevartojo lietsargių, tik paspartino žingsnius, arba sustoję, kur neužlyja, kalbėjosi. Labai mažai mačiau reklamų. Labai nedaug vitrinų. Kas kelintas skersgatvis pravažiavom por daržovių-vausių stalus. Prie visų buvo eilutės. Nidedelės (gal dėl oro), vos po tuzina-kita žmonių. Į eiles už dešimties dienų atsižiūrėsim Leningrade...

Ilgai mūsų autobusas riedėjo Maskvos paupiu. Upė Maskva (Moskva) gal mūsų Neries, ties Vilniū pločio, gal kiek platesnė. Tiesi. Sutvarkytom krantinėm. Joje kankinosi pora burinių laivelų. Nežinau, koks sraunumas, bet būriotojam užteko vargo su stipriu šaltu vėju.

Turisto klausimas: Ar Moskva užteršta? Boris, kiek patylėjo: Taip. Moskva buvo užteršta prieš dešimtmetį. Bet dabar jau geriau. Žymiai geriau... Turistas, Bo-

risą gelbėdamas: Na, žinote, kaip užteršta Šiaurės jūra, Baltija. O jau Reinas!... Boris, beveik linksmai: Taip, taip, Reinas baisiai užterštas. Pasibausetina. Moskva buvo gerokai užteršta, bet jau reikalai gerėja...

Du ar tris kartus pravažiuojam Bolsoj teatrą, ir Boris vis jį primena, vėl parodo, vėl ką gražaus apie jį pasako. Priveža prie Kremliaus. Čia, sako, nuolat gyvena ir dirba Michailas Gorbačiovas. Čia gyvena ir dirba Gromyka. Taip, taip. Gyvena ir dirba. Daug dirba (Gromyka darba praras, kai mes atksirim į Leningradą). Turistas: Kurioji gi vietoj nusileido tas vokiečių berniukas? Boris, linksmai, gūviai: A, the German boy? Aš laukiau šio klausimo. Tą vietą jums parodysiu, kai privažiuosim iš kitos pusės.

Lietus nebe purkšnoja, o kaip iš kibiro. Kaip tik tokiu laiku mums reiktų išlipti ir per 15 minučių Kremlių apuostyti, pasifotografuoti. Iš kitų autobusu lipa gana daug. Paskui savo gidus tekini bėga. Pas mus tokių entuziastų nėra. Vienas su lietsargiu išlipo, berods nuotrauką padarė ir grįžo. Boris, atrodo, patenkintas, nes vesdamas būtų perslapes. Kremliaus Raudonojo aikštėj nusirangiusi dešimčių tūkstančių minios uodega. Jie nori pažvelgti į Lenino vaškinį veidą. Kiti be lietsargių. Tie nebeturai sauso siūlo. Jei ir plaučių uždegimas, tai ką reiškia prieš Lenina?... Mus paveža prie Kremliaus iš kiek kitokio taško. Va, rodo Boris, vokieckas nusileido ant šito tilto. Jei ten žiūrėjau, kur Boris rodė, tai „tiltas“ labai siauras, gal keiliolikos metrų. Nei turistai, nei gidai lakūno veiksmų nekomentavo.

(Bus daugiau)

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

LIETUVA, TU IR ČIA GYVA!

Pernai pavasarį Lietuvos Peritvarkymo sąjūdžiui pradėjus traukti tautinę dvasią kausiančius pančius, pavergtųjų širdys prisipildė nepaprastu džiaugsmu. Greitai darėsi aišku, kad, dainiaus žodžiais tariant, „nebeužvenksi upės bėgimo, norint sau eiti jį pamažu; nebesulaikysi naujo kilimo, nors jį pasveikint tau ir basu“. Vulkaniškai išsiveržusi laisvės troškimo banga toliau ritasi ne pamažu, o nuostabių greičiu. Tautos kamieno vyrų pažadintas tautinis atgimimas atgarsio susilaukė ir mūsų didžiosios tautinės šventės – Vasario 16 minėjimo. Jau praėjo Julijos Dantienės mestu sukiu „Lietuva, tu ir čia gyva“.

Iškilmingas šventės minėjimas, suruoštas, LB apylinkės valdybos iniciatyva, įvyko vasario 19 d. Lietuvių namuose. Jame dėmesio centre buvo du žymūs žmonės: Stasys Lozoraitis, Lietuvos atstovas Washingtono, ir Philadelphia miesto burmistras Wilson Good.

Įnešus Lietuvos, Amerikos, mūsų organizacijų vėliavas, abiejų kraštų himnus, publikai pritariant, iškilmingai sugiedojo sol. Rasa Krokutė. Kun. Kazimieras Stewart invokaciją reikė Viešpačiui giliai padėką už Lietuvos apdovanojimą didžiosios dvasios kardinolo Vincento Sladkevičiaus ir gražinimą mums labai brangių šventovių – Vilniaus katedros ir Šv. Kazimiero bažnyčios. Teresė Gečienė, LB apylinkės pirmininkė, jautriomis įvadinėmis pastabomis pasveikino gausiai susirinkusius ir supažindino su ukrainiečių, lenkų, latvių organizacijų atstovais. Ypačių ovacijų susilaukė afganistanietis garbės svečių tarpe, jau antri metai iš eilės, buvo ir Ispanijos generalinis konsulas su žmona.

Burmistras Wilson Good, paminėjęs kelis svarbius Lietuvos istorijos įvykius, linkėjo galimai greičiau atgauti pilną nepriklausomybę. Taip pat jis perskaitė savo Vasario 16-tai skirtą proklamaciją. Gečienė primus, kad balandžio septintą į Philadelphia atvykus Vilniaus universiteto Folklorinis ansamblis, pažadėjo jį priimti miesto rotušėje. Burmistro pranešimas kelis kartus buvo pertrauktas plojimais. Algimantas Gečys, lietuvių nuolatinis atstovas Pensilvanijos valstijos etninių grupių komitete, perskaitė gubernatoriaus proklamaciją. Pensilvanijos senato proklamacija, išgauta lietuvių draugo sen. Joe Rock, atėjo pavėluotai ir minėjime nebuvo perskaityta.

Stasys Lozoraitis, laisvai vartojas net šešias kalbas, pradžioje kalbėjo angliškai, o vėliau lietuviškai. Analizavo dabartinę politinę situaciją, įvykius Lietuvoje. Nemažus nuopelnus dėl tautinio atgimimo skyrė katalikų Bažnyčiai, sunkių metų slinktyje sugebėjusiai išlikti vieningai. Komunistų dėtos pastangos ją padaryti tautine, atskirti nuo Šv. Sosto, nepavyko.

Tautinių šokių grupė „Aušrinė“, vadovaujama Eimučio Radžiaus, mikliai pašoko blezdinginį Jonkelį, čigonėlį ir vestuvių polką. Betgi didžiausias dėmesys buvo Julijos Dantienės paruoštas ir surežisuotas tautinės poezijos, lietuviškų dainų ir patriotinių kalbų ištraukų montažas „Lietuva ir čia gyva“. Jis yra dedikuotas Lietuvos tautiniam atgimimui. Montaze savo skausmus bei ryžtą išsako net kelios generacijos.

Prieš veiksmui prasidedant, girdėti žavinga lietuviškų dainų pynė, gitara atliekama muziko dr. Juozo Kasinsko ir smuikininkės Brigitos Pumpolytės-Kasinskienės. Pradėjus groti Lietuva brangi, į sceną išėina pranešėja (Raimunda Rukšienė) ir pradeda pasakoti apie seną, garbingą lietuvių tautą. Į jos kalbą įsijungia vyresnio amžiaus vyras (Bronius Krokys) ir reiškia pagarbą didvyriams, iškovojuosiems laisvę Lietuvai. Pranešėja pastebi, kad nors ir neilgai teko džiaugtis laisve, tačiau meilė savo kraštui, nežūrint kur lietuvis bebūtų, neužgeso ir iki šių dienų.

Vyresnio amžiaus moteris, karo pabėgėlė (Ona Kreivėnienė), išsako varganą tremtinio ir pabėgėlio dalią. Krokio paaiškinime atsispindi gili nostalgija paliktai tėvynei.

Jaunas vyras, gimęs ir augęs Amerikoje (Virgus Volertas), stebisi, jog tėvams viskas primena Lietuvą: ir auštanti diena, ir rugių žydėjimas, ir paskūstas giedojimas padangėje.

Rukšienė deklamuojant Brazdžio eilėraštį „Mylėsi Lietuvą iš tolo“, girdėti tyki muzika. Jai nutilus, mergaitė, neseniai baigusi lituanistinę mokyklą (Dalia Mironaitė), taria: „Nemačiau savųjų klonių, slėnių, upių, gojų, ežerų, nei rūpintojėlio meldžiantis už žmones, bet, Tėvyne, aš tave myliu“.

Tolimesniuose pokalbiuose stipriai priekaištaujama okupantui dėl mūsų tautai padarytų skriaudų. Iš kažkur ateina seniai girdėti dainiaus žodžiai: „O tačiau Lietuva tik atbus gi kada; neveltui ji tiek iškentėjo“. Visi esantieji scenoje stipriai susunka: „Tik ir darba greičiau, tik mylekim karščiau. Tik vyrai, pajudinkim žemę“.

Rukšienės žodžiais, įvyko stebuklas. Tai, ko visi maldavo, bet net bijojo tikėti – įvyko! Praeitą pavasarį Lietuvoje prasišleido naujais ir gražiausiais žiedais. Per vasarą brendęs naujas pasėlio grūdas rudenį nunoko dar iki šiol Lietuvoje nematyto derliumi. Džiaugiesi ten žmonės šaukdami: Lietuva... Lietuva...! Ogi antroje Atlanto pusėje atsiliėpė jų aidas (visi vaidintojai): Lietuva, tu ir čia gyva, tu ir čia gyva...!

Rukšienė pasakojant, kaip žmonės rinkosi prie Gedimino pilies tautinei vėliavai pakelti, pašaliniais salės takais į sceną pradeda eiti vaikučiai, mojuodami tautinėmis vėliavėlėmis, ir kiti žmonės. Viduriniu taku žygiuoja savanoris, išdidžiai nešdamas trispalvę vėliavą (Juozas Kalinauskas). Jį lydi būrys moterų, apsidėžusių tautiniais drabužiais. Priejus prie scenos, vėliava perduodama jaunimui, kad ją iškeltų pilies bokšte. (Simbolinė Gedimino pilis, nupiešta Gemos Kreivėnaitės, su tautine vėliava matyti scenos fone). Visų priešakyje pasirodo vaikai su plakatu: „Mes matysime laisvą ir nepriklausomą Lietuvą“. Volertas taria: „Šaukiu lietuvių burtis prie lietuvių ir gyva šir-“

Kviestieji lietuvių atstovai iš Kanados važiuoja į Vasario 16 minėjimą Lietuvoje. Iš kairės: Kanados LB pirm. V. Bireta, Pas. Lietuvių Jaunimo sąjungos atstovė M. Šaltmiraitė, PLB valdybos vicepirm. G. Petrauskienė ir PLJ sąjungos atst. A. Pabedinskas.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Gary, IN

VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS

East Chicagos, Ind., ir Gary apylinkėse gyvenę lietuviai bei lietuvių kilmės amerikiečiai

dį prie gyvos širdies“. Salėje esantieji sustoja, susikimba rankomis ir užtraukia Lietuvą brangi.

Tuo ir baigėsi išpūdingas montažas, užtrukęs apie pusvalandį laiko. Šiuo apibūdinimu gal ir nepavyko atskleisti jo pilno grožio.

Montažą redagiant, autorė be savo kūrybos panaudojo Maironio, Brazdžio, Selos, Miškinio, Bucevičienės eilėraščių, ir Gedos, Marcinkevičiaus, Daukšos, Zalatoriaus bei kitų patriotinių kalbų ištraukas. Visą minėjimą sklandžiai pravedė Renata ir Linas Kučiai.

Vasario 16-os progą visose lietuviškose parapijose – Šv. Jurgio, Šv. Andriejaus, Šv. Kazimiero – už Lietuvą buvo atnašuotas šv. Mišios. Iškilmingos pamaldos vasario 19 d. rytą vyko Šv. Andriejaus parapijoje. Mišiu metu solo giedojo Krokutė, o kitas giesmės atliko Vyrų dainos vienetas, vadovaujamas Vyto Maciūno. Nešant mišiu aukas, buvo gabenami ir kai kurie tautiniai bei religiniai simboliai. Organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis.

Vasario 16-tos vakare per Philadelphia klasikinės muzikos radijo stotį buvo perduodama lietuviška muzika su angliškais komentarais. Lietuvių namuose iškilmingo buvo filmuojamas 3-čio ir 29-to TV kanalu. Vakarinių žinių metu buvo parodyti keli vaizdai su trumpais komentarais. Vasario 20 d. dienraštyje „The Philadelphia Inquirer“ buvo išspausdinta gana didelė nuotrauka, padaryta iškilmių metu.

Aplamai minėjimas buvo gerai organizuotas (užtruko tik pusantros valandos) ir praėjo išpūdingai.

Br. Vaškaitis

Sąjūdžio ženklas lietuvių demonstracijose Vasario 16 progą Chicagos miesto centre.

Nuotr. V. Rimšelio

klausytis giesmių.

Ketvirtoji dalis buvo minėjimas Šv. Kazimiero parapijos salėje. Po visų kiekvienais metais vykdomų pradžios apeigų – vėliavų inešimo, Amerikos ir Lietuvos himnų bei svečių pristatymų – turėjome maloniai progą pirmą kartą Gary išgirsti sol. Birutę Kemežaitę, kuriai akompanavo muzikas M. Motekaitis. Ji ir himnus sugiedojo.

Buvom jau taip pripratę turėti šventės kalbėtojus, kurie per valandą ar dar ilgiau nupasakodavo Lietuvos istoriją nuo ankstyviausių amžių. Šį kartą mūsų mažą koloniją savo atsilankymu pagerbė Lietuvos generalinis konsulas Chicagoje V. Kleiza su žmona. Konsulas trumpu laiku lietuviškai ir angliškai pasakė tai, ką šiandien kiekvienas lietuvis nori girdėti.

Lietuvos dienos paskelbimo Gary ir savo asmeniškų sveikinimų šios apylinkės lietuviams bei lietuvių tautai perdavė pats Gary burmistras Thomas V. Barnes. E. Chicagos burmistrui atstovavo buvęs 369 posto vadovas John Krupa, kuris yra lenkų kilmės, bet per 20 metų jis nėra praleidęs nei vienos Vasario 16-tos šventės. Federaliniam kongresmanui Peter J. Viskosky, negalint pačiam dalyvauti, atstovavo jo tėvas, kuris ir šią dieną priimtą rezoliuciją pažadėjo perduoti kongresmanui, kad įtrauktų į Kongreso rekordus.

Jau 43 metai šią šventę ruošia Lake County, Ind., kurios pirmininkas yra vis dar tas pats trečios kartos lietuvis Albert Vinick. Jis yra jau senyvo amžiaus, bet vis dar siejosi Lietuvos reikalais. Paskutiniai 30 metų Alta atžymi šios apylinkės 2 lietuvių, kurie yra nusipelnę Lietuvai arba Altui, įteikiant gražią statulėlę, vaizduojančią Lietuvą su jos 700 metų istorija. Šiais metais buvo pagerbti 30 metų dirbę Altoj, Romualdas Nemickas ir Jonas Pečiulis.

Minėjimas buvo užbaigtas vaišėmis. Gražią Vasario 16-tos minėjimo nuotaiką sudrumstė žinia, kad jau kitą dieną bus griunama E. Chicagoje, Ind. Šv. Pranciškaus lietuvių bažnyčia. Ši bažnyčia buvo statyta 1913 metais pirmųjų lietuvių imigrantų pinigais ir jų triūsų. Buvę šios parapijos nariai ir kiti apylinkės lietuviai skaudžiai pergyveno šią žinią.

V. Vailionis

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-8189

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

One owner home for sale! Owner relocating to Florida. See this spacious 4 bdrm., 1 1/2 bath, „split level“ located close to schools & transp. in Lemont. Beautiful hardwood floors, din. rm., fam. rm., big kitchen, side drive; one year buyer warranty.

ERA, R.M. POST
Call Maria Cronin, tel. 239-5200

HELP WANTED

UNIT CARE GIVERS

We need responsible, hardworking people for bed-making and assisting to keep rooms clean, tidy and organized, if you enjoy working with seniors. You will be working a minimum of 5 hours per day, 5 days per week. If you are interested, apply in person at:

WESTHIRE RETIREMENT & HEALTHCARE CENTRE
5825 W. Cermak Rd.
Cicero, IL 60650

Ieškomas patyręs laikrodininkas laikrodžių taisymui. Gera progą pensininkui padidinti savo pajamas. Alga proporcinga sugebėjimui. Darbas saulėtoje Kalifornijoje. Rašyti angliškai: PAN Jewelers, P.O. Box 1666, Paso Robles, CA 93447.

REAL ESTATE

M.S. KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMŲ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX - INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

IEŠKO

Ieškome išsinuomoti vasarnamį bent su 2-3 miegamaisiais ateinančiais vasarai Beverly Shores (Union Pier) Lakeside rajone. Skambinkit po 7 val. vak. 771-4136.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsite už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir žiemyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020
KLAUDIUS PUMPUTIS

POVILAS PETKEVIČIUS LENKŲ OKUPACIJOSE IR JŲ KALĖJIMUOSE

Šioje 187 psl. knygoje vilnietis autorius aprašo savo gyvenimo tarpsnį, praleistą lenkų okupuotoje Lietuvos dalyje ir aštuonerius metus kalėjimuose. Objektiviai ir sklandžiai parašytos apybraižos skaitytojui tikina, kad mūsų kaimynas buvo žiaurus ir sukta. Šią knygą kiekvienam verta pasiskaityti ir turėti savo knygų bibliotekoje. Kaina su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 centus valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Tadas Navickas ALYTUS Ir jo apylinkės

Šioje monografijoje autorius duoda daugybę geografinių ir istorinių žinių apie Dzukijos sostinę ir plačias apylinkes. 288 psl. knyga iliustruota 66 senoji ir dabartinio Alytaus nuotraukomis ir 5 žemėlapiams, kurie atskleidžia nuostabią Alytaus ir jo apylinkių grožį, su kuriuo verta susipažinti ne tik dūkams, bet ir iš kitų vietovių kilusiems lietuviams.

Išleido Lietuvių istorijos draugija. Įrišta kietais viršeliais. Kaina su persiuntimu 20 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 1.44 dol. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti „Draugo“ adresu.

JUOZO URBŠIO Atsiminimai

redaguoti Pilypo Naručio, išleisti Tautos fondo su autoriaus nuotrauka, kai jis buvo nepriklausomos Lietuvos užsienio reikalų ministras ir dabartinio, grįžusio iš ilgų metų kalnimo Sibire. Tai atsiminimai iš jo veiklos užsienio reikalų ministerijoje, santykių su naciu Vokietija ir Maskvos komunistine vyriausybe, kuri ultimatumu po ultimatumu okupavo Lietuvą ir visas Pabaltijo valstybes. Knyga gražiai išleista, 164 psl. Kaina su persiuntimu 9 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 centus valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 63rd St.
Chicago, IL 60629

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30 – 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Norton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.
Tel: (312) 838-2511

CLEVELANDO PASTANGOS DAINAVOS STOVYKLAI

VIOLETA CLEVELANDE

Pernai lapkričio 12 dieną Dainavos jaunimo stovyklos globos komitetas Clevelande suruošė lietuviškos estradinės parapijos koncertą, kurį atliko solistė Violeta Rakauskaitė-Štromienė, Dainavos parapijos auditorijoje. Komitetui vadovauja dr. Marius Laniauskas, talkinamas Nijolės Balčiūnienės, Vlado Čyvo, Viktoro Palūno, Vacio Rociūno, Reginos Silgalienės, Alberto Sušinsko ir Aldonos Zorskienės. Per stovyklos direktorių posėdį Detroito sausio 29 dieną dr. Marius Laniauskas Dainavos išdėtininkui Steponui Smalinskui iteikė 8,500 dol., į kuriuos sukaupė tik minėto koncerto pelnas, aukos, skelbimų pajamos ir dr. Lino Sidrio 2,500 dol. auka. Pastarąją auką „išprovokavo“ Algis Braženas, dar pernai vasarą pažadėjęs savo paskolą Dainavai 2,500 dol. nubraukti, jeigu atsirastų asmuo, paaukojęs Dainavai tokią pat sumą. Nors iššūkis buvo iš Detroito, reikėjo Clevelando pastangų, kad atrastų revanšininką Chicagoje. Tai gražus tarpvietinio kooperavimo pavyzdys.

Po posėdžio gautoje koncerto programoje aiškiai matyti kiek darbo ir pastangų kad ir vienkartinis koncertas pareikalauja. Atspausdinta programoje koncerto programa ir bene trisdešimt du apmokėti skelbimai ar sveikinimai. Tie skelbimai savaime vieton nesukrenta. Reikia kam nors prekybininkus kontaktuoti ir jiems tiesiog įpiršti, kad paimtų bent dalį programos puslapio. Vėliau jau po koncerto juos vėl reikia aplankyti ir iš jų pinigų išrinkti, nes niekas nenori iš anksto sumokėti. Bent taip būdavo, kai aš panašius skelbimus turgavodavau Chicagoje. Programoje dėkojama Ohio lietuvių gydytojų draugijai už 1,000 dol. dovaną Dainavai. Paminėta, kad moksleiviai surinktus pinigus rūbinėje aukojo Dainavai. Patalpintos šimtinių bei kitų rėmėjų pavadės bei sumos. Išvardinti 88 aukotojai, vidutiniškai paaukoję po 42 dol. Iš viso 3,695 dol. Tarybos posėdžio metu dr. Laniauskas apeliavo į Chicagos ir Detroito telkinius telkti viduriniąją bei jaunąją kartą į stovyklos rėmėjų gretas. Interesas atsiranda, jei yra nuoširdus skatinimas ir gražus pavyzdys. Ačiū Clevelandui!

VYTENIS DETROITE

Dr. Vytenis Damašis, Dainavos stovyklos direktorių tarybos pirmininkas, sėkmingai pravedė žieminį posėdį Detroito. Dalyvavo trylikos tarybos bei valdybos narių. Patvirtintas galutinis šios vasaros stovyklų kalendorius. Stovyklavimas prasideda birželio 20 dieną, o baigsis rugsėjo 4 dieną. Eilės tvarka rezervacijas turi Šiaurės Lietuvių muzikos sąjunga, Moksleivių ateitininkų sąjunga, Jaunųjų ateitininkų sąjunga, Sendraugių ateitininkų sąjunga, Heritage Youth Camp, Mokytojų ir jaunimo studijų savaitė, Lietuvių fronto būčiai, Studentų ateitininkų sąjunga ir Ateitininkų federacijos valdybos studijų savaitė. Dar neužimta yra dalis rugpjūčio 26 dienos savaitės. Lietuvių muzikos sąjunga Dainavoje bene pirmą kartą bus, SAS vėl grįžta Dainavon po keletos metų pertraukos. Atrodo, kad ir šią vasarą bus pilna jaunimo, džiaugsmo, kūrybinių polėkių ir brangių atsiminimų. Dainavos stovyklos rėmėjų suvažiavimas ir metinė

šventė numatyta liepos 23 dieną, sekmadienį. Nutarta kvieisti lietuviams palankų Lansingo vyskupijos valdytoją vysk. Kenneth Povish.

Apie Dainavos išdą trumpai, bei konkretų pranešimą padarė Steponas Smalinskas. Paaiškėjo, kad izde turima 5,059 dol, neskaitant ką tik iš Clevelando gautųjų sumų. Didžiausias nuo paskutinio posėdžio išlaidos buvo Baltųjų rūmų salės lubų, apšvietimo ir vėdinimo sutvarkymas ar įvedimas — 4,150 dol. sumoje. Energingas stovyklos administratorius Vacys Lelis, nė neužsiminęs apie daugelį jau atliktų darbų, pateikė atliktinų darbų sąrašą. Reikia mergaičių barakui naujos kanalizacijos srutų nutekėjimui, reikia išrauti keletą kelmų nuo septi-

nių bakų aplinkos, reikia pakeisti srutų nutekėjimo laukelius. Ežero pakrastyje reikia apvalyti žoles, reikia lovoms fanieros parūpinti, reikia asfaltą taisyti, barakelių karnyzus ir vėl dažyti... Yra iškeltas pasiūlymas į kryžių kalną išasfaltuoti keletą ir įrengti keletą suolelių pakelėje. Šių ir kitų išlaidų sąmata yra tarp 8,000 dol. ir 10,000 dol. jau patvirtinta direktorių tarybos. Pastebėta ir įsitikinta, kad visuomenė ne tik skatina, bet ir finansiškai remia apčiuopiamus darbus, matomų projektų rezultatus. Dainavoje jų apstu, kaip apstu ir ta stovyklavietė pasinaudojančių grupių bei paskirų lankytojų.

Einamuose reikaluose atvirai ir be diplomatinio rafinuotumo aptarta visa eilė opių reikalų, liečiančių ūkvedį, stovyklų registratorės pareigas, vasaros administratoriaus reikalą, administracijos tęstinumą ir t.t. Pasigesta platesnės informacijos apie stovyklą spaudoje.

Romualdas Kriauciūnas

A.†A. HEDWIG K. ZUBRICKIENĖ

HAMING

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1989 m. kovo 3 d., 12:05 val. ryto, sulaukusi 62 m. amžiaus.

Gimė Bocholt, V. Vokietijoje. Amerikoje išgyveno 37 m. Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Stasys, sūnūs Gunther ir George su žmona Judith, dukros: Birutė Adent, Regina Payne, žentas John, Renata Nauling, dešimt anūkų: Jeanne Zubrickas, Steven, Michael ir Patricia Thorne, Joseph, Michelle ir Cynthia Adent, John, James ir Rebecca Payne; keturi broliai: Burnhardt, Gerhardt, Johann ir Konrad Haming su šeimomis ir kiti gimines.

Priklausė Šv. Teresės draugijai. Kūnas pašarvotas antradienį, kovo 7 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus-Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, kovo 8 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, sūnūs, dukros, anūkai, broliai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A. Dr. PRANUI SUTKUI

mirus, jo žmonai mielai dail. ADYTEI ir jų vaikams DANAI, VILIJAI, RASELEI, LINUI, ARUI bei kitiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą. Teilsisi Viešpaties ramybėje! Kartu liūdedami:

Telesforas Grikinas ir Angelė bei Algis Bliūdžiai

A.†A. LIUDUI ŠMULKŠČIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame liūdinčią žmoną dr. LAIMUTĘ GRINIUTĘ, mūsų draugijos rėmėją, ir visus velionio artimuosius.

Lietuvos Dukterų draugija

REMKIME TAUTOS FONDA

ir padėkime ok. Lietuvai kovoje už jos teises.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI finansuoja Lietuvos laisvinimo darbus, ELTA biuletenių įvairiomis kalbomis leidimą bei Europoje informacijos įstaigų ir radijo bangomis sklaidžiamas žinias, kurios neleidžia pasauliui užmiršti apie tikrą padėtį Lietuvoje ir jos brutalią okupaciją.

Prisiminkime LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkdami savo palikimų reikalus.

Aukos, dovanos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių, IRS Cert. No. 51-0172223.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

A.†A. ANDRIUS VAITKUS

Gyveno Belleville, IL. Plėšiko rankos Chicagoje š.m. sausio 20 d. žiauriai sužeistas mirė 1989 m. kovo 6 d. Christ Community ligoninėje, sulaukęs 68 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Andrijave. Amerikoje išgyveno 40 m. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Marija, dukterys Gražina, žentas Dovydas, Živilė, žentas John, sesuo, viešnia iš Lietuvos, Pelagija Braznakinė ir giminės Lietuvoje.

Priklausė Lietuvių Bendruomenei, buvo Lietuvių Fondo rėmėjas ir Lietuvių Operos mecenatas.

Kūnas bus pašarvotas Kasly koplyčioje, Highway 50, Fairview Heights, IL. Data, dėl siaučiančios ledų audros, nenustatyta. Velionis bus laidojamas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Gimines ir draugai norintieji laidotuvėse dalyvauti, prašomi datos reikalą pasiteirauti Šv. Kazimiero kapinių administracijoje, tel. 312-239-4422.

Nuliūdę žmona, dukterys, sesuo ir kiti giminės.

A.†A. LISA REGINA ALBRECHTAITĖ

Gyveno Union Pier, MI. Mirė 1989 m. kovo 6 d., 6 val. ryto sulaukusi 21 m. amžiaus.

Gimė Evergreen Park, IL. Pasiliko dideliame nuliūdime tėvai Vilius ir Regina Albrechtai, seserys Rūta ir Meta su šeimomis, brolis Vilius ir proseneliai Adolfas ir Marija Veinšreideriai bei kiti gimines.

Kūnas pašarvotas kovo 8 d., trečiadienį nuo 5 iki 9 v.v. Connely-Noble koplyčioje, 106 E. Ash St., Three Oaks, MI. Laidotuvės įvyks kovo 9 d., ketvirtadienį. Iš koplyčios 11 val. ryto kun. Ansas Dumpys nulydės velionę į Riverside kapines, Three Oaks, MI.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę tėvai, seserys, broliai ir proseneliai.

Laidotuvių direkt. Connely-Noble. Tel. 616-756-3831.

A.†A. Dr. ANTANUI ČERŠKUI

iškeliavus Amžinybėn, skausme likusius žmoną ONĄ SALADŽIUTĘ, dukrą VITĄ, sūnų dr. RAIMUNDĄ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame.

Ona Burneikienė
Zita ir Juozas Petkai
Povilas Petkevičius
Romualdas Burneikis ir vaikai

Dr. Kazio Griniaus Fondo pirmininkui A.†A. LIUDVIKUI ŠMULKŠČIUI

mirus, jo žmonai dr. LAIMAI, sūnams JULIUI ir LIUDUI bei jų artimiesiems reiškiamo užuojautą ir drauge liūdime.

Albina Sirutyte-Čepėnienė
Ina ir Vytautas Užgiriai

A.†A. Dr. PRANUI SUTKUI

mirus, jo žmonai dail. ADAI SUTKUVIENEI ir šeimai reiškiamo gilią užuojautą.

ŠALFAS s-gos Centro Valdyba ir Išrykos i Australiją Organizacinis komitetas

Mylimam Vyru!

A.†A. Dr. ANTANUI ČERŠKUI

mirus, jo žmonai ONUTEI, dukrai VIDAI ir sūnui dr. RAIMUNDUI ir jų šeimoms reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

Salomėja ir Juozas Umbraciai

A.†A. PETER STANKUS

Gyveno Chicagoje. Mirė 1989 m. kovo 3 d., 6 val. ryto, sulaukęs 94 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Papilyje. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Monica, dukte Loretta Zilis, anūkai: Steven ir Mark Zilis, Marybeth Vanous, Catherine Sawyer; keturi proanūkai.

Kūnas buvo pašarvotas Friedrich-Jones koplyčioje, 44 S. Mill St., Naperville, IL 60540.

Laidotuvės įvyko kovo 6 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto velionis buvo atlydėtas į S. S. Peter & Paul parapijos bažnyčią, kurioje įvyko gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų buvo nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuliūdę žmona, dukte ir anūkai.

Laidotuvių direkt. Ray Jones. Tel. 355-0213.

A.†A. DR. ANTANUI ČERŠKUI

iškeliavus į Amžinybę, nuoširdžiai guodžiame liūdinčią našlę ONĄ, mūsų mielą draugijos narę, velionio vaikus VITĄ ir RAIMUNDĄ bei jų šeimas.

Lietuvos Dukterų draugija

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

APLINK MUS

x Korp! „Gajos“, katalikų medikų, gavėninis susikauptimo susirinkimas bus Ateitininkų namuose kovo 19 d., sekmadienį, 10 val. ryto. Bus šv. Mišios, pamokslas, o po to simpoziumas ir bendri pusryčiai. Visus „Gajos“ korporacijos narius ir jų šeimas kviečia dalyvauti.

x „Chicago Tribune“ išspausdino dr. Petro V. Kisieliūso laišką, kuriame primenama, kad Chicagoje vykusi Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo proga demonstracijos yra svarbesnės negu Sovietų tankai, „kalėnikovo“ šautuvas ir kt. Laišką primenamos ne tik Lietuvos, bet ir Latvijos, Estijos, Ukrainos, Armėnijos ir žydų salygos Sovietų Sąjungoje. Tame pačiame numeryje yra Broniaus Nainio laiškas, kuriame nusiškundžiama, kad Sovietai nėra davę vizų aktyvistams, pakviestiems Sąjūdžio į Vasario 16-tinį renginį.

x Šių metų kovo 19 d., sekmadienį, tuoj po lietuviškų Mišių Sv. Antano parapijos saleje 12 val. LB Cicero apylinkės valdyba kviečia metinį susirinkimą. Bus valdybos ir revizijos komisijos pranešimai, naujos valdybos rinkimai. Visus Cicero ir apylinkių lietuvių valdyba kviečia dalyvauti.

x Paliegiams ir juos globantiems kun. Juozo Juozevičiaus atnašaujamos Mišios ir išpažinčių klausimas Lietuvio sodyboje bus šį sekmadienį nuo 1:30 v. p.p. Po to reguliari Alvudo pažmonio programa.

x Patikslinimas „Draugo“ vasario 28 dienos laidoje, korespondencijoje iš Sioux City, turėjo būti: surinkta 1,083 dol. (ne 1.803 dol., kaip parašyta). Už klaidą atsiprašome.

x Upytės Draugiško klubo susirinkimas bus penktadienį, kovo 10 d., Anelės Kojak saleje, 4500 So. Talman Ave. Pradžia bus 1 val. po pietų. Po susirinkimo bus vaišės.

x Po 10 dol. atsiuntę už kalėdines korteles ir kalendorių: Stasys Eiva, A. Liutkus, V. Juodvalkis, Vida Petrušionis, Vacys Numgaudas, B. Ceika, B. Šliažas, Laima Jurkūnas, W. Kumeta, Angela Lescinskas, Monika Kriščiūnas, V. Olšauskas, R. R. Badauskas, Alfonsas Smilgius, Aleksas Sadauskas. Visiems nuoširdus aiū.

x Vandens filtravimas namams! Pranešama apie produktą bei galimybes įsigyti ir biznį padarys Temple universiteto chemijos prof. Jūra Viesulienė š.m. kovo 9 d., ketvirtadienį, 7 v.v. Jaunimo centro posėdžių kambaryje. (sk)

x MEDJUGORJE: maldos kelionė gegužės 22-29 (klimato atžvilgiu, geriausias laikas). Ruošia „Židyns“. Kaina: iš Chicago – 1,219 dol.; iš New Yorko – 1,119 dol. Lydės ten 3 kartus buvęs kun. dr. K. Trimakas (jo 208 psl. knyga apie Medjugorje jau atspausdinta). Užsiregistravusių jau yra iš Los Angeles, Chicago, Bostono, New Yorko, Toronto ir kt. Prisdės ir lietuvių grupė iš Australijos. Dėl kelionės ir knygos teirautis: **Kun. K. Trimakas, 2830 Denton Ct., Westchester, IL 60154. Telef. 312-562-8948** (vakare ir savaitgaliais). (sk)

x JAV LB krašto valdyba kviečia spaudos informacijos pasitarimą kovo 8 d., trečiadienį, 7 val. vak. Seklyčioje. Į pasitarimą kviečiami visų lietuviškų organizacijų pirmininkai ar jų atstovai ir spaudos žmonės. Šiame posėdyje, be krašto valdybos einamų reikalų pranešimo, dalyvaus Gabija Petrauskienė, PLB vicepirmininkė iš Toronto. Ji papasakos ir video juostoje parodys savo išpūdžius ir patyrimus, dalyvaudant Lietuvoje Vasario 16 dienos minėjime.

x Chicago visuomenės susitikimas su Baliju Gajausku bus kovo 17 d., penktadienį, 7 val. vak. Jaunimo centro didžiojoje saleje. Balio Gajausko viešnagė Chicagoje rūpinasi JAV LB krašto valdyba.

x Gavėnios rekolekcijos Sv. Antano parapijoje Cicero prasideda šiandien ir baigiasi penktadienį, kovo 10 d. Jas praveda kun. Viktoras Skilandžiūnas iš Kanados. Kiekvienas vakaras prasideda 6:30 v.v. su konferencija, Mišiomis ir pamokslu. Vieną vakarą bus Kryžiaus keliai, kitą bus susitaikymo sakramento pamaldos, kur kurį išpažinčių klausys keturi kunigai. Šia proga dvasiniai pasiruošti Velykų šventėms kviečiami visi apylinkių lietuviai.

x Amerikos Lietuvių katalikų moterų sąjungos 46-to kuopos, Marquette Parke, susirinkimas bus ateinantį šeštadienį, kovo 11 d., 1 val. p.p. Sv. Kazimiero seserų vienuolynė, motiniškame name, 2601 W. Marquette Rd. Įėjimas prie aikštės, kur sustatyti automobiliai įvažiavimui (Parking lot entrance). Šeiminkės bus ses. Angela ir Marijanna Gerčius. 46-tai kuopai pirmininkauja Elzbieta (Betty) Žibas. Narės nuoširdžiai prašomos susirinkime dalyvauti.

x Bronius Gimžauskas, St. Petersburgo Pensininkų klubo pirmininkas, pasveikino „Draugo“ 80 metų išskūrimo sukaktyje ir palinkėjo toliau gyvuoti ir skleisti informaciją.

x Kristijono Donelaičio liuanistinės mokyklos švenčia 30-ties metų sukaktį. Sukaktuvinis pokylis bus balandžio 8 d. Jaunimo centre. Pokyliui ruošti komitetas kviečia visuomenę, tėvus, buvusius mokytojus ir mokinius atsilankyti į šį išskirtinį renginį.

x Dalia ir Vladas Butėnai, Washington, DC, Elena Vasyliūnas, Somerville, Mass., Jolanda ir Algis Mockaičiai, Darien, Ill., Maria Simkus, Miami Fla., Antanas Gurevičius, Toronto, Kanada, Genovaitė Pustelnikas, Oak Lawn, Ill., J. J. Busauskas, St. Catharines, Ont., Kanada, atsiuntę po 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuoširdus aiū.

x Saugiai pervedant pinigų per banką „dolerines“ parduotuves Lietuvoje, jūsų giminės gali išgyti ivairių prekių arba automobilių. Šis būdas yra tinkamas palikimams tvarkyti. **Romas Pukštys, Transpak, tel. 312-436-7772, namų 312-430-4145.** (sk)

x Lietuvių gydytojų ir medicinos profesionalų grupė išvyksta į Lietuvą birželio 14 d. Penkiolika dienų Lietuvoje. Apsistosim naujame Kauno viešbutyje. Bus išduodami pažymėjimai dėl federalinių mokesčių nurašymo. Galėsite aplankyti ir pabuvoti visose pageidaujamos vietose. Grupę lydės **Romas Pukštys, Kreiptis į American Travel Service Bureau, 312-238-9787.** (sk)

Svč. M. Marijos Gimimo parapijos choras surinko iš savo narių 1,475 dol. naujų vargonų fondui. Iš kairės: Vitas Kazlauskas, valdybos išdinininkas, muz. Antanas Linas, choro dirigentas, kun. Jonas Kuzinskas, klebonas, Nerija Gaizutienė, valdybos pirmininkė, ir Kazys Skaisgirys, valdybos sekretorius.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LB KRAŠTO VALDYBOS PASITARIMAS

Dainų šventė 1990 metais, Pasaulio lietuvių jaunimo sąskrydis 1989 m. liepos mėn., Kultūros tarybos premijų šventė 1989 m. gegužės 20 d. Tai tik keli įvykiai, kuriuos lietuvių visuomenė pasižymi savo kalendoriuose. JAV LB krašto valdybos posėdyje vasario 25-26 d. Chicagoje šių įvykių planavimas valdybų narių

x Kun. Joseph Grabys, Watervliet, N.Y., kun. B. Pacevičius, Toronto, Ont., Kanada, kiekvienas atsiuntė po 25 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

x Konstancija ir Vaclovas Nenortai, Manchester, Conn., Gediminas Rugienis, Tillsonburg, Kanada, Povilas Ivaška, Upper Marlboro, Maryland, C. Rukuiža, Berwyn, Ill., Bronė ir Vytautas Bilduša, Mantgomery, Ill., Laima M. Repeika, Lombard, Ill., Peter P. Kazlauskas, Oak Lawn, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių kiekvienas paaukojo po 15 dol. Labai dėkojame.

x Dr. Eligijus Lelis, Lemont, Ill., Antanina Vaiolkaitis, Los Angeles, Cal., Juozas Žilionis, Cleveland, Ohio, J. Astas, Hamilton, Kanada, A. Jakubėnas, Los Angeles, Cal., Joseph Bodreika, St. Petersburg, Fla., Stasys Nutautas, Woodhaven, N.Y., kiekvienas atsiuntė po 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuoširdus aiū.

x Sol. Roma Mastis, St. Petersburg, Fla., Raymond Miezėlis, North Miami Beach, Fla., Jonas Kiznis, Brooklyn, N.Y., J. Kasperavičius, Toronto, Kanada, Viktoras Lapatinas, Seattle, Wa., Kostas Staponkus, St. Petersburg, Fla., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntę po 20 dol. auką. Labai dėkojame.

x Rožinis ir šv. Mišios bus aukojamos kovo 10 d. 6:30 v.v. Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Po pamaldų pokalbis tema: „Kryžius – Jėzaus aukos ir išganymo ženklas“. Visi maloniai kviečiami. **Židyns** (sk)

x Zarasiškių klubo narių metinis susirinkimas įvyks š.m. kovo mėn. 12 d., 1:00 v. p.p. Jaunimo centre, kmb. 100. Tą pačią dieną, 11:15 ryto, Jaunimo centro koplyčioje, bus atnašaujamos mišios už mirusius klubo narius. Visi nariai maloniai prašomi gausiai dalyvauti mišiose ir susirinkime. **Valdyba.**

buvo iškeltas pranešimų metu. Kiekvieną įvykį teks ilgai reklamuoti, kad būtų galima užtikrinti lietuvių visuomenės susidomėjimą.

Posėdžių metu tarybų pirmininkai ir valdybos nariai vieni kitus informuoja ir apsieikia informacijomis. Krašto valdybos nariai ir posėdį atvyko iš Akrono, Washingtono ir Chicago apylinkių. Ar lietuvių visuomenė įdomu sužinoti kiekvieną nuveiktą darbą? Turbūt taip, kad nebūtų nusiskundimų, kad nematyti veiklos ar darbu.

JAV LB Kultūros tarybai pasisekė išsiuntinėti kasetes lietuvių ir anglų kalbomis į įvairias radijo stotis Vasario 16-osios dienos proga. Kasetė tema sukosi apie „kūrėjus politinėje kryžkelėje“. Programoje istorinės žinutės, žinutės apie „Sąjūdį“ įterptos kūrėjų muzika ir poezija. Kasetė susilaukė gerų atsiliepimų iš radijo vartančiųjų vadovų. Kultūros taryba rūpinasi artėjančia Dainų švente, rūpinasi kultūriniais pasiekimais su Lietuva, lėšų sutekimu savo veiklai. Premijų šventėje Chicagoje gegužės 20 d. bus premijuojama teatro, meno, mokslinio darbo ir kitos sritys.

Visuomeninių reikalų taryba turi nemažai darbo Washingtono, reikia pasveikinti naują prezidentą ir pan. Reikės rūpintis leidinių išleidimu, minėti Molotovo-Ribentropo pakta. Taryba palaiko ryšį su

Lietuvių informacijos centro Washingtono skyriumi. Reikės reaguoti į medžiagą, surinktą dėl Sovietų Sąjungos ir JAV-bių seserystės ryšių projekto.

JAV LB Švietimo taryba sušaukė priešmokyklinių amžiaus vaikų mokytojų konferenciją ir žada sukviesti ir kitų amžių vaikų mokytojus. Lietuviškose mokyklose šiomis dienomis mokosi 1,145 mokiniai, 210 mokytojų dirba 30 mokyklose. Mokiniai rašo rašinius ir dalyvauja trijuose paskelbtuose konkursuose, reaguoja į Lietuvos vykstančių įvykių, kuriuos mato vaizduose. Taryba paruošė lankstinuką apie Lietuvos istoriją.

JAV Lietuvių jaunimo sąjunga protestavo, kai pirmininku nebuvo duota visa vykti į Lietuvą Vasario 16-osios dienos minėjimui. Sąjunga parašė atvirą laišką Lietuvos jaunimui, pareiškiant norą užmegzti ryšius su nepartinėmis jaunimo organizacijomis. JAV LJS Washingtono skyrius rengia politinį seminarą balandžio 14-16 d., o liepos mėn. kai kurie valdybos nariai vyks į Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdybos šaukiamą jaunimo sąskrydį Vakarų Vokietijoje. JAV LJS centro valdyba turi planų įsteigti politinę stipendiją, žada peržiūrėti savo statutą, rūpinasi rasti naują redaktorių-rę savo aplinkraščiui.

JAV LB Socialinių reikalų taryba parūpino paskaitininkus

Nida Misiulytė, buvusi „Draugo“ pareigūnė, skaito prezidento George Bush sveikinimo laišką „Draugo“ sukakties proga.

Nuotr. J. Tamulaitis

St. Petersburg ir Hot Springs apylinkėse. Ta pati socialinės gerovės tema bus gvildinama ir kituose miestuose, o netrukus galvojama išgyti video aparata, kad būtų galima parūpinti juostas įvairioms įstaigoms ir asmenims. Galvojama ruošti diskusijų pobūdžio konferencija, kurioje būtų svarstoma Lietuvos ir išeivijos psichologiniai ir socialiniai klausimai.

Jaunimo organizacijų ryšių komitetas yra jau kelis kartus posėdžiavęs. Vis ieškoma būdų suorganizuoti „greito reagavimo tinklą“, labai norisi pasiekti jaunimą (ypač studentus), kurie domisi savo lietuviškumu, bet kurie gyvena toliau nuo didesnių kolonijų. Jaunimo nariai dalyvavo ar padėjo Chicagoje vakaronėje, kurios metu kalbėjo Arūnas Degutis, ir per budėjimą Vasario 16-osios dienos proga Chicago miesto centre.

Specialių reikalų vicepirmininkas padėjo praveisti pokalbį su Arūnu Degučiu Chicagoje ir kitur, su lietuviams ir su spaudos bei kitais atstovais. Palaikomi ryšiai su Illinois Arts Council, su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovais, su Lietuvių informacijos centru, dalyvaujama pastoraciniame komitete Chicago archidiežijoje.

Laiškai vis plaukia į JAV LB būstinę iš lietuvių kilmės JAV piliečių. Jie ieško informacijos apie veiklą, apie organizacijas, apie būdus ištyrinėti savo šeimų atvykimą į JAV-bes ir pan. Kai kurie nori nusipirkti lietuvišką vėliavą ir pan. Visi laiškai atsakomi, nusiunčiama informacija, kur artimiausia JAV LB apylinkė ir t.t.

JAV LB krašto valdyba rengs Vilniaus universitete folklorinio ansamblio „Ratilio“ koncertus Chicagoje. Kituose miestuose koncertus ruošia JAV LB apylinkių valdybos, radijo valandėlės, šokių ir dainų ansambliai. 28 asmenys atstovaus ansambliui JAV-bėse (ir berods Toronto) balandžio mėn. Jų koncertai Chicagoje bus Jaunimo centre balandžio 21 ir 23 d. Tiki-masi, kad ypač jaunimas padės ir dalyvaus.

Didžiausią paramą ir susidomėjimą iš lietuvių visuomenės sukelia „Dovana Lietuvai“ vėjus. Visi žino, kad vėjus lėšomis stengtasi pagreitinti Adolfo Šapokos istorijos naujų laidų spausdinimą Lietuvoje. Be to, gaunama daug prašymų kitiems projektams. JAV LB sudarys komitetą lėšų paskirstymams – visuomenė juk aukojo šiam vėjui su pasitikėjimu, kad lėšos bus atsargiai paskirstytos tinkamiems projektams. Tikriausia bus spaudos konferencija, kurioje šis vėjus dominuos. Tačiau, kaip finansų vicepirmininkas ne kartą spaudoje pareiškė, negalima išdiskutuoti visų detalių.

Dar reikėtų pridėti, kad spaudos atstovų pasidalino žiniomis apie Pasaulio lietuvių sporto žaidynes Australijoje, pranešama ir apie artėjančias Goodwill žaidynes Seattle, WA, kuriose bus atstovų ir iš Sovietų Sąjungos, bet ar bus iš Lietuvos, dar neaišku. Pakeliui į Dallas vykstančias futbolo rungtynes jaunių futbolo komanda iš Lietuvos trumpai viešės Chicagoje kovo mėn.

JAV LB, Kanados LB ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos palaiko artimus ryšius, nes vyksta daug bendrų planų projektų, vyksta ir konkuruojančių. Galvojama, kad pagrindiniai „veikėjai“ susirinks posėdžiui balandžio mėn. pradžioje ir diskutuos savo bendrus rūpesčius. Visų akys nukreiptos į įvykius Lietuvoje, bet bent Šiaurės Amerikoje šiuo paskutiniu metu iš Lietuvos lankosi įdomių veiklių žmonių, kurie taip pat sutinka pasidalinti išpūdžiais.

IŠ ARTI IR TOLI

J.A. VALSTYBĖSE

– Philadelphia LB apylinkės valdybos ruošiamas „Varpo“ 100 metų ir Vinco Kudirkos 130 metų sukaktį minėjimas įvyks kovo 12 d., šeštadienį, 6:30 val. vak. Philadelphia Lietuvių kultūros centre, 2715 E. Allegheny Ave. Literatūros istorikas dr. Vincas Maciūnas pateiks trumpą įvadą apie V. Kudirkos asmenį ir jo raštų įtaką lietuvių tautos tautinį atgimimą. Philadelphia LB Dramos būrelis darbuotojai skaitys ištraukas iš „Varpo“ ir V. Kudirkos kūrybos, kurias atrinko ir paruošė sambūrio vadovė režisierė Julija Dantienė. Pažymėtina, kad V. Kudirkos kūrybos paminėjimas yra dalimi per visą kovo mėnesį Philadelphiaje vykstančio „American Poetry Week“ festivalio. LB renginys yra reklamuojamas poezijos festivalio proga amerikiečių specialiai išleista leidinyje. Visuomenė yra kviečiama minėjime gausiai dalyvauti.

– St. Petersburgo pensininkų klubas kovo 14 d. rengia ekskursiją į Valles miestą, Fla., kur prieš Velykas būna naktinis Kristaus kancijos vaidinimas.

Bendruomenių valdybos neat-silieka nuo lietuvių visuomenės, siekiant tokius atvykusius iš-girsti, iš jų pasinformuoti.

R. Kubiliūtė

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Čia viename iš keliolikos miestelių, esančių į vakarus nuo Chicago ir sudarančių Town ship of Lyons, kur yra įsikūrusių lietuvių, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimą surengė Township of Lyons asesorius Edvardas Šumanas. Vasario 18 d., šeštadienį, 12 val. prie administracijos pastato iš apylinkių suvažiavo arti penkiasdešimt asmenų.

Minėjimas pradėtas Edvardo Šumano įžanginiu žodžiu. Tautinės vėliavos pakėlimo apeigas atliko Cicero, Ill., jūrų šaulių kuopos „Klaipėda“ vėliavų tarnyba. Vėliavą pakėlė j.s. St. Pranskevičius ir j. s. Ap. Skopas. Dalyviai sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Vyt. Cibas sukalbėjo invokaciją. E. Šumanas perskaitė Illinois Senato proklamaciją, kurią parūpino sen. Judy Baar-Topin-ka, ir Township of Lyons proklamaciją, parūpintą jo paties. Tada tarė pagrindinį minėjimo žodį.

Po vėliavos pakėlimo vyko pažmonys asesoriaus raštineje. Šventės dalyviai turėjo progą išgyti informacinių leidinių apie Lietuvą ir jos bylą. Čia žodį tarė J. Mikulis, jūrų šaulių kuopos „Klaipėda“ pirmininkas. E. Šumanas pareiškė nuoširdžią padėką Transportacijos departamentu vedėjui Nicola už nuolatinę paramą ruošiant Vasario 16-tos iškilmes. Taip pat padėkojo visiems atsilankiusiems, ypač talkininkams iš Cicero, paruošusioms užkandžius ir kavą.

Po malonaus pabendravimo, palikę Lietuvos trispalvę, iškelta Chicago pietvakarių apylinkėje E. Šumano pastangų ir Cicero jūrų šaulių talkos dėka, dalyviai grįžo namo.

VM

Advokatas Jonas Gibaitis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.